

óta egyoldalú, ideges... sötét gyomorból származó... ellen a legjobb... kószó... nyitvatartás... bizonyít.

RIDI UDVAR

ménnyel használta... használati utasítással... próba-doboz használ... 1 ft. Eredetiben... József nagy... Budapest... 12. Debreczen... Béla Balázs... uraknál is kapható... eszközöketnek.

árak!

Der 1-től kezdve

kon lévő

retek,

méket is,

ELEZEKET,

rkendőket,

ek ruhákat,

eket

ssler, Tapestry

nyegeket is,

öket

arakon

os fiai

satár.

ebreczen.

92. évi április

ek

vi időtartamra

e ezennel zárt

lyi államvasu-

re 32492/1891

m különben a

déli 12 óráig

atalához posta

en pedig egyide-

árfolyam értékű

üzletvezetőség

üzletvezetőség

ma alatt meg-

okot ismerik s

A feltételektől

elembe vétetni

üzletvezetőség

atartja magának

retösszegre —

őség.

1892. évi április

ek

vi időtartamra

e ezennel zárt

lyi államvasu-

re 32492/1891

m különben a

déli 12 óráig

atalához posta

en pedig egyide-

árfolyam értékű

üzletvezetőség

üzletvezetőség

ma alatt meg-

okot ismerik s

A feltételektől

elembe vétetni

üzletvezetőség

atartja magának

retösszegre —

őség.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Székhelyi utca SIMON-ház Kunz József ur
bereskédével szemben.

Hirdetmények.

elődöt si pénzék és a kiadás körüli panaszok
valamint a lap szellemi részét illető
minden közlemények ide intézendők.

Bérmertelér levelek csak ismert kezektől
fogadtattak el.

DEBRECZENI ELLENŐR.

POLITIKAI, TARSADALMI és KÖZGAZDASÁGI LAP.

A SZABADELVÉPÁRT KÖZLÖNYE.

Megjelen naponként a vasárnap kivételével.

XVIII. évfolyam 1891.

Debreczen. Szombat Deczember 12.

252. szám.

Előfizetési ár
Helyben házhoz hordva, vagy vidékre
postán küldve:
Egész évre - - - - - 10 ft — kr.
Félévre - - - - - 5 ft — kr.
Negyedévre - - - - - 2 ft 50 kr.
Egy hóra - - - - - 1 ft — kr.

Hirdetési díj
Othasádos petitor egyszeri beiktatásáért 5 kr.
Bélyegdíj minden hirdetésért külön 30 kr. —
Nyitlár 4 hasábos petitorért 20 kr.
Hirdést vagy reklámot magában foglal
újdonság sora 50 kr.

Nemzeti kiállítás.

Debreczen. Decz. 12.

V. Gy. A honalapításnak, hazánk
ezer éves múltjának megünnepléséről, ille-
tőleg ezen ünneplés egy mozzanatáról
volt a képviselőház tegnapi ülésén. Baross Gábor miniszter terjesztette
elő egy nemesak hévvel, lelkesedéssel
de igaz meggyőző argumentumokkal telt
beszédében a milléniumi kiállításról szóló
törvényjavaslatot, okok hosszúsú sorával
mutatva ki nemesak azt, hogy mikor
Európának nálunk hatalmasabb és gazda-
gabb államai is csak félve, s a sikernek
épen nem biztos reményében nyulnak a
világkiállítások rendezésének eszméjéhez,
hát akkor nekünk felesleges dolog lenne
puszta hivalkodásból, mindennek a meg-
köczkázásával hozzáfogni — de azt is,
hogy egy nagy nemzeti ünnep megün-
neplésének mindenelőtt sajátgatosan nem-
zetinek kell lenni.

Ezer éves dicső fennállásunknak mi
sem lehet praegnansabb kifejezője mint
egy olyan kiállítás mely saját ipari és
gazdasági viszonyainkat fogja lehető tel-
jesen feltüntetni, mely elért eredménye-
inknek sikerre vergődött munkálkodásunk-
nak fogja képét nyujtani.

Vannak sokan akik egy rendezendő
országos, nemzeti kiállítás eszméjét már
azért is elvetendőknek tartják, mert sze-
rintök az oly kicsinyes dolog, hogy az-
al egy oly nagy ünnepegy alkalmából,
mint nemzeti fennállásuk ezredik eszten-
dejének ünnepegy, előállni nevéstegés
dolog.

Pedig hát alapon tévedni méltóz-
tatnak, mert mint a miniszter igen helye-
sen etymologizálta a nemzeti kiállítás
fogalmát, hát ez nem tévesztendő össze
egyres vidékek gazdasági kiállításával,
mert nagy különbség van egy oly kiállí-
tás között melyen az országnak egy kis-

sebb vagy nagyobb területe hordja ösz-
sze ipari terményeit, és olyan között
melyet az egész nemzet büszke öntuda-
tossággal rendez egész nagy területe ipari
termékumai legjavából, s mely a mille-
nium ünnepét ha nem is lesz hivatva, de
erre nem is lehet hivatva, egyedül kép-
velni, de az ünnepegyességek keretét
iparilag és közgazdaságilag pompásan ki
fogja egészíteni.

Es nem szebb e, hozzánk, kiknek,
egyik elismert erényünk az öszinteség
s igazságérzet, nem méltóbb e bemutatni
azt, hogy mivé fejlődöttünk ipari s cultu-
rális tekintetekben a saját becsüléssel
teljesített munkálkodásunk következtében,
mint a mindenünnen összehordott idegen
dolgok közé szórni a mieinket, melyek
haladásunk képét úgy nem domborítják
ki, s elvesznek részleteikben, holott így
egy öszhangzó kép keretében impozáns
hatásuk lesznek.

Az az érv, melyet némely elég kis-
hittü ember felhoz, hogy nekünk nem en-
gedik meg, hogy világkiállítást rendez-
zünk — az annyira önmagában hordja
czafolatát, hogy felesleges is foglalkozni
véle. Hiszen kinek van joga rajtunk ki-
vüli beleavatkozni a saját dolgaikba. —
Nem vagyunk e egyrangú, egyenlő jogu
nemzet Európa bármelyik nemzetével.

Nagy szegénységi bizonyítvány
lenne tőlünk ha ezt a beavatkozási érvet
bárkinek elhinnök.

Es elvégre is ha valami rosszaka-
rónknál rossz vért szülhetne, hát annak
kellene szülni, mikor nemzetiségünk tel-
jes kidomborodott egyéniségével állunk
előjük — nemzeti iparunk és gazdasá-
gunk teljes érvenyesülésevel.

Es még egyet. Maga a történelmi
tény, hogy viharokkal, ránk zuduló vé-
szekkel küzdve önálló nemzeti létünket
egy ezer éven át megőriztük — ez a

tény nem szorul semmiféle kiállításra,
hogy jelentősebbé tétessék.

Ez a kiállítás nem egyedüli megün-
neplése, csak kiemelkedő mozzanata lesz
nemzeti fennállásunk milléniumának.

Es Európa népei magóért ezer éves
fennállásunk tényéért kegyelettel kell,
hogy elzáródkoljanak nagy ünnepegyre,
s a nemzet viharokban vésekben edzett
fejére rátegyék elismerésük s becsülé-
sük koszoruit.

Protestáns zsinatok. Két napi szünet
után csütörtökön mind a két zsinat ülést tar-
tott. A református zsinaton Kun Bertalan és
Tisza Kálmán elnökök. Eöször a bizott-
ságokat alakították meg titkos szavazással.
Az egyházalkotmány bizottságba Tiszántul-
ról gr. Dégenfeld József és Tóth Sámuel, a
lelkészválasztási bizottságba Horthy István,
Széll Kálmán és Szeremley József, — a köz-
alapi és adózási bizottságba Bernáth István
Dávidházy János és Ségösváry József, — a
törvénykezési bizottságba Lengyel Imre, Ri-
tók Zsigmond, Szabó János és Tisza István
a kérvényi bizottságba Doroghy Lajos, Ko-
vács Ferenc, Lukács Ödön és Szunyogh
Szabolcs, az iskolaiügyi bizottságba Gere-
si Kálmán, Szeremley Samu és Várady Gábor,
a naplóbiráló bizottságba Kiss Aron, Ráday
Gedeon, és Ujfalu-sy Sándor választottak be.
Aztán megkezdtek a magyarországi reform. al-
kotmányi szervezetére vonatkozó konventijavas-
lat tárgyalást. Az első szakaszokat csaknem vita
nélkül elfogadták, csak az 5-dik, az államhat-
alom segédkezésének igénybeveteléről szóló
§-nál keletkezett hosszabb eszmecsere. A
szakaszt változtá és nélkül elfogadták. A 7-
§-t mely az egyházi közigazgatási bíróságról
szól, az alkotmánytervezet negyedik részénél
fogják tárgyalni. Az á g. e v a n g e l i k u s o k
még csak a bizottságokat választ-
ották meg. Ezek: a pénzügyi, alkotmányi
tanügyi, a közös protestánsügyi, a bíráló,
gazdasági, kérvényi és naplóbiráló bizottsá-
gok, melyeknek munkálatai a zsinati tanács-
közások alapjául fognak szolgálni. Mikorra
késülnek el, nem tudhatni, de valószínű, hogy
a zsinat márcziusban, vagy áprilisban fog új-
ra öszülni. A ref. zsinat tegnapi ülésén be-
mutatták a tárgyalás alatt levő törvényhez

beérkezett indítványokat, melyeket Tisza
Kálmán indítványához képest vesznek tár-
gyalás alá, ha a konvent által beterjesztett
javaslatot letárgyalják. Tisza Kálmán bejele-
nti hogy a londoni bibliai társulattól üdvözlő
sürgöny érkezett.

Ezután áttértek a konventi törvényja-
vaslat tárgyalására. A 9. szakasz szerint az
egyházi törvényhozás jogát az orsz. törvé-
nyes zsinat gyakorolja s ennek törvényeit
csakis újabb zsinat magyarázhatja és módó-
síthatja. Az erdélyi egyházkerületnek bizto-
sított jogai érietlenül hagyatnak és meg-
van a joga, hogy ezeket fejleszthesse, de kö-
teles a módóásokat a konventnek bejelen-
teni, a jelen törvénynek el nem térő részei
pedig kötelezők reájuk nézve is.

Ez hosszú vitát keltett, anélkül, hogy
végleg dönthettek volna felette. Rézt vet-
tek a vitában Lukács Ödön, Bóth Zsigmond,
Kiss Aron, Várady Gábor, Fejes István,
Szász Domokos, Bernáth Elemér, Urai Imre,
Bánfy Dezső, Kovács Albert és Tisza Kálmán.

Országgyűlés.

Decz. 10.

Harmadik felolvasásban megszavazták a
jövő évi újonczmegajánlásról szóló törvényjavas-
latot s aztán áttértek a kiállítás i vitára.

Először Meszlényi Lajos beszélt, azt
mondva, hogy a nemzet ezredévi örömmünnepe
meg kellene hívni egész Európát. A szóló világ-
kiállítást óhajt s ha ezt nem fogadják el, ne
legyen országos sem, hanem az ezredév emlé-
kére ötezer népisok át állítson fel az ország
négy millió forint költségen.

Irányi Dániel a kiállítást országosnak
akarja, mert az ezredévi fennállást a nemzetnek
a maga erejéből kell megünneplenie.

Baross Gábor miniszter nagyobb be-
szédben fejtette ki a kormány álláspontját s
czáfolta az ellenvetéseket. A kiállítás az ünne-
pek csak egy része lesz, az ipari, közgazdasági
haladás bemutatása. Nemzeti ünnepen a kiállí-
tás is csak nemzeti lehet.

A kormány azért állott először elő az ün-
nep részével, mert a kiállítás előkészítésére leg-
több idő kell. Mihelyt ebben dönteni fog a tör-
vényhozás, gondosan készített tervek szerint ki-
számítják a költségvetést.

Nálunk az országos kiállítás bele fog illeni
az ezredéves ünnep keretébe s pénzügyi, poli-

A „Debreczeni Ellenőr” tárczája.

Apró képek.

Irta és a „Csokonai kör” decz. 11-diki estélyén felolvasa
Vártási Gyula.

I. A z i g a z s á g .

A kifogástalanul ültözött törvényszéki
jegyző ur megigazgatja csikos nyakkendőjét,
kirántja kézilőit, s kabácsol egy kicsit, mert
az nagyon jól eshetik a rabnak, ha elegáns
uri ember, kedves, sima hangon hirdeti ki
neki a kuriai ítéletet, hogy „Ö felesége a kirá-
ly nevében szándékos emberölés büntetésé-
ben bűnösnek mondatik ki s életfogytiglani
fegyházbüntetésre ítéltetik.”

Azután leül a helyére s elkezd a kör-
meit tisztogatni, s figyelmes arccal az el-
ítéltet vizsgálgatja, mert hiába a pszichológiai
tanulmányozás egyik feladata a modern jó-
gásznak.

Ki kell azt lenni, hogy milyen hatással
van az egy emberre, ha megmondják neki,
hogy rab marad ameddig csak él. Minden-
esetre érdekes tanulmány, persze nem annak
akin tanulják.

A rab ott áll szürke daróc ruhájában,
s egy darabig mintegy öntudatlanul bámul
maga elé, aztán meg kitekint a tárgyalási
terem ablakán.

Egy odahajló hatalmas akác nyujtogatja
arra felé fehér virágos fejét, a napsugár tán-
czol, szökell a rezgő kis illatos fehér csolna-
kocakákon.

Eszébe jut, hogy akkor is ilyen szép
verőfényes nap volt, mikor megölte azt az
embert.

S amint észébe jut újra ez a kínos jele-
net, melyért cserébe elesükjék örökre az Isten
áldó szabad napja elöl — egész testében meg-
rázkódik.

— Áh, érdekes, nagyon érdekes — sugja
a jegyző ur az egyik bíróknak, aki álmosan

bólingat mellette, s nem sokat gondol az
egész dolog érdekességével.

El van ő foglalva más érdekesebb dol-
loggal, azzal, hogy mikor nyeri vissza azt a
tiz forintot, amit tegnap este elhuztak tőle a
kaszinóban.

... Az akácvirágokat megrázta a
szellő, a rab lelkét pedig az emlékezés...
— Van valami mondanivalója? kérdi
száraz hangon az elnök.

— Van, az hogy az urak se tettek
volna másképp mint én tettem.

A jegyző urnak hamarosan az a felelet
tolul az ajkára, hogy igenis ők másképp tehet-
tek volna — de a másik pillanatban már
mosolyog. Hogy is gondolhatott olyat, hogy
ez a szegény talusi oszmadia párbajra hivat-
volna ki azt, aki a feleségét elserette.

Hanem azért mégis büszkén fordítja fejét
az elítélt felé, mintha mondaná:
— Mi másképp tehattunk volna, mert ne
künk szabad ölni, minket az a törvény véd,
mely téged elítél.

II. E s t e .

Isten tudja mióta ülnek már egymás
mellett. A leány lehajtott fővel varrogat, a
férfi pedig nézi az egymásba folyó iltéseket.

Mintha nem is ülne itt egyébert csak
azért, hogy nézhesse.

A másik szobában az öreg néni olvas
valami régi, öszszeszkadozott könyvből —
alighanem a kölcsönkönyvtárból vették ki, s
ott rekedt náluk.

Az óra mutatója egyhangú perczegecsel
jár odább, odább — a széles zöld ernyővel
letakart lámpa pedig félhomályt borít az egész
szegényes szobára. A székek foltozott szőve-
tére, a kőzos végű szőnyegre, az oroslány-
fejcs almáriumokra, s a kopott mázu nagy
ebédlő asztalra, melyen szanaszét hevernek
kiszabott ruhadarabok, gombok, tü, ezerna-
szálak.

— Emmi — szólal meg a férfi.
A leány fel se néz a munkájából, mintha
nem is hallaná.

— Emmi kérem...

— Mit akar?

— Hallgasson ide, hogy mondom el az
egész do'got, ugy ahogy történt.

— Nem akarok hallani semmit az egész-
ről. Maga csinálhatja azt amit tetszik —
semmi közöm hozzá.

— Van köze — hiába akarja tagadni.
Van köze hozzá mert...

— Mert?

— Mert szeret.

— Szeretem? Honnan tudja.

— Oh hiszen maga mondta. De hány-
szor, hányszor. Emlékezzék csak vissza azokra
a lázas szavakra, amelyekkel fogadott, mikor
betegségem után eöször láttam — emlékezzék
csak vissza, hogy borult a nyakamba, hogy
adta a váratlan öröm ajkára azt a szót, amit
ugy titkolt eddig — emlékezzék vissza arra
a lángoló, forró csókra.

— Játék volt.

— Nem igaz.

— Csak jobban tudom mint maga. Lát-
tam, hogy szerelmes belém, hát meggondolat-
lanul én is ugy mutattam, mintha az volnék.

Játék volt, meggondolatlan, bolond játék. Ne
haragudjék érte.

— Köszönöm, hogy legalább öszinte volt.
Áldja meg az Isten.

A küszöbről még egyszer visszanez,
hátja a leány szél még valamit. De ez nem
szól, lehajtott fejt a varrásra s ültögetett
szorgalmasan — s csak mikor a fiatal férfi
kiment, akkor vetette fel lángoló arcát — s
reszkető, imbolygó léptekkel átmant a másik
szobába, s letérdelve, firtós fejét az öreg néni
ölebe hajtva, ugy zokogta:

— Ugye jobb így — a koldusoknak nem
való a szerelem.

S mintha a szegényes szoba minden bu-
torzata, s a szomorú este néma hangulata
igazat adott volna ennek a boldogtalan gyer-
meknek, akinek szívére rázállt az este —
anélkül, hogy valaha mosolygó, derült reggelt
ért volna.

III. A j e g y e s e k .

Az utolsó este. Még egy rövid éj, s
azután odaállanak a pap elé, elmondani az
esküt, mely egy egész életre fogja őket ösz-
szekötni.

A szép leány ott ült a zongora mellett,
Chopintól játszott valami barcarollet. Az első
hangok a csöndös, néma vágyteli boldogságról
zengetek, majd mind szilajabb, szilajabb lett a
zene hangja, az itemek káprázatos hangve-
gyülete elragadja a játszó, s lázas, kipirult
arccal futtatja fehér ujjait a fehér billen-
tyükön — s mikor elvégezte, félig mámorosan
fénylő szemekkel, dobogó szívvel, s csöhra
vagyó ajakkal fordul a mellette ülő férfi felé,
aki egykedvű, luta mosolygással kérdézi:

— Elírádt kedves?

Azután magához öleli szép jegyesét, s
míg az először szerető szíve egész tizét oda-
csókolja az ajkaira, ez is megcsókolja őt, ugy
amint már előtte nagyon sokakat megcsókolt
— s aztán némán, csendesen ül tovább.

A leány ugy szeretné kitalálni a férfi
gondolatait. Valjon mit gondolhat az az első
igazi csók után. S míg hallgatag nézi a férfi
arcát, vonásaiból, ábrándos szemeiből igazi,
tisztá boldogságot olvas ki, s felizgatott kép-
zelete rózsás színeivel szinezi a jövőt.

Es a férfi? Azon tételődik, hogy a ho-
zományból talajdonképen mennyi marad, ha az
adósságait mind kifizeti.

IV. S z e g é n y s é g .

Boldogok, igazán boldogok voltak. A
A költészet fénye ragyogta be náluk az élet
nyomorúságát.

De egyszer az aszszonykának észébe ju-
tott, hogy egy majálisra el kellene menni.
Hizelkedve ugrott a férje nyakába, öszsze-
viszsa csókolta s ugy kérte:

Ugye veszel egy csinos ruhát, csak ezt
az egyet, többet nem kérek.

A férfi épen azon gondolkodott, hogy
honnan vegye holnapra a konyhapénzt, s ked-
vetlenül bontakozott ki az ölelő karokból.

tikai s iparfejlesztési szempontból előnyös lesz ránk, mint világgiallítás rendezése, melynek eredménye felől senki sem képes biztosítékot nyújtani.

A magyar király, mint legfelsőbb védnök, az európai udvarokat országos kiállításra is meg fogja hívni.

A miniszter megvilágítja a kérdés pénzügyi oldalát is, s egyszerűen kifejté, hogy a keleti piacon szintén több tét foglalhatunk, ha a magunkat állítjuk ki jól s nem a nyugati termékeket. Meg kell fontolni mindezt s óvakodni minden nagyástól.

Thaly Kálmán is országos kiállítást kíván. Említi, hogy Arpad-szobrot kellene állítani s az ország történelmi hagyományait, pontjain érez oszlopokat emelni.

Gróf Andrássy Tivadar megvallja, hogy a világítás eszméje felé hajolt, de sok érte hallott, a mi ettől eltért. Az országos kiállítást azonban nem tartja elegendőnek.

Végül a többség elfogadta a törvényjavaslatot s mind a három ellenzéki pártból sokan szavaztak arra, hogy országos kiállítás legyen. A határozati javaslatok mellőltek s a részletes tárgyalást felszólalás nélkül végezték el.

dec. 11.

A képviselőház ma rövid ülést tartott, melyen az 1895-iki országos nemzeti kiállítás törvényjavaslatát harmadszor is megszavazták. Ezután Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter válaszolt Beöthy Akos interpellációjára a „Katonai Lapok” ügyében kiadott rendelet tárgyában. A honvédelmi miniszter hivatkozott arra a felelősségre, melylyel a katonai fegyelmet fenn kell tartania s a „Katonai Lapok”-nak azon irányára, melylyel a fegyelem megromlására törekedik. Ezért kellett figyelmeztetni a tisztokat, hogy e lap irányán nem felel meg a kormány irányának s a véderő érdekeinek. Beöthy Akos és az ellenzék természetesen nem vette tudomásul a miniszter választát; de a ház többsége helyesléssel tudomásul vette azt.

Az ülés végén Komjáthy Béla intézett interpellációt a belügyminiszterhez valami csongrádmezei dologban.

Sajtóügyi tárgyalás.

— A hétfői eset alkalmából. —

A debreczeni sajtóbíróóság temesvári szenny-mosásra lesz kárthatatva hétfőn délelőtt, ekkor tárgyalják a Barát Armin kontra Steiner Károly sajtóügyet, melyben az aradi sajtóbíróóság ítéletét megsemmisítették és a debreczeni bíróságot delegálták.

Soha sajtó bíróságnak még annyi dolgot város nem adott, mint Temesvár. Hol a hírlapírók vesznek össze egymással, hol a hatóságba kötnek bele, hol magán emberek vagdalják egymás fejéhez a nyomdabütyököt. Az aradi esküdtek már annyira vannak a sok sajtóper miatt, hogy jobban ismerik a temesvári társasélet csínját-bínját, mint a saját városukét.

Ez nem is csoda. Volt már előttük Temesvárról két alispán, egy katolikus, egy szerb lelkész, teméntelen újságíró, a kik közül egy szocialista, a „Freimüthige” szerkesztője.

A temesváriak veszekedése nagyon természetes. A város forrásban van, a „kis Bécs” vedli a régi gunyát, hogy magyarra legyen. Ebben sok az ellenségeskedés, ragaszkodás a régi állapotokhoz és sok az érdek összeütközés és mindez forr és rotyog a társadalom üstjében.

Az asszonyka nem szólt semmit, csak némán nézett maga elé, s úgy érezte mintha az a szép poetikus fátyol egyszerre foszlanék szerteszét, s ott állana előtte az élet a maga rideg valóságában.

Igy lesz ez mindég? — kérde mintegy magától.

Azután szénéz a szegényes butorzatú szobában — a lemenő nap egy sugárba a kopott függönyökön szelid fényvel áttörve ott ragyog a férj fekete kabátján — a kopott, peccátes, rozsz állású szalonkabátban.

Igy lesz ez mindég! S elkezd sirni, könyre könyre hull lassan csendesen. Siratja magát, a férjét, s azt az egész boldog poetikus életet, melynek immáron vége lett.

A mi ezután jön, az már próza, az élet nyomorúsága. És a férj szemében mintha könyösebb ragyogna.

S megkezdődött az igazi élet, a szegény emberek gondterhes nyomorult élete, melybe már hiába vet fényt az ifjúság a ezerelem — örök árnyként lebeg fölötté a szegénység nyomasztó érzete

A mágnes.

Irta: Z. S. J.

Nos, hát nem is lehet csodálkozni rajta, hogy megessét vele, hiszen fővárosi ember volt s nem szokhatott hozzá oly hamar a falusi élethez. Csak lánczidőn szokott járni, hol a lezuhánás veszélye nélkül el lehet me-rengeni, a tuloldalán jövő szépeket tetszés szerint fixirozni, nem úgy, mint azon a kit szál korhadt deszkából összerótt ingadozó faalkotmányon.

Ugy történt a dolog, hogy Varjas község határát elverte a jég s a kár megbecsülésére Peták Emil biztosító hivatalnok küldetett ki.

mint a paprikás, aztán ha nagyon aláfütöttek, kifut a hírlapok hasábjain.

Legtöbb esetben természetesen az újságok veszekszenek. Van egy magyar lap, mely a magyar érdekeket védi, aztán van egy német lap, mely hazafiának mondható, sőt a temesvári magyar színészet meghonosítása körül határozott érdemei vannak. Ennek a lapnak a szerkesztője Barát Armin. A másik német lap, melyet Steiner Károly szerkeszt, s az ő lapjának melléklete volt az világhírű kép, mely alá ez a nevezetes mondat volt pingálva:

„Der Kaiser von Oesterreich-Ungarn. Nem ösmertettük az ügyet, melyet tárgyalni fogunk, nem tudjuk, melyiknek van igazsága, hanem az bizonyos, hogy a mit elmondottunk rólok, az igaz.

A temesváriak sajtóerei sok érdekes dolgot szolgáltatnak az aradiaknak. Az ő ügyökben történt az is, hogy valaki a hatóság közül köszönt az egyik esküdteknek, a ki néma fejbőlintással viszonzta azt. E miatt a kuria az eljárást megsemmisítette. Hasonlóan az ő ügyökben történt az is, hogy a kuria megsemmisítette az eljárást, mert az esküdtek fonóke tanácskozás közben kijött, egy ltkvet kért s azt nem az elnök, de a jegyző adta át neki.

Egyik legérdekesebb eset volt az, midőn egy híres aradi ügyvéd képviselt egy temesvári vádlót. A vádlott képviselője a bizonyítási eljárás folyamán kimutatta, hogy magánvádlónak bizony kevés jutott a becsületből. — A híres ügyvéd csak halgatja, csak halgatja a sok rosszat a feléről, majd egyszer felugrik, lecsapja az aktáit, elveszi a kalapját és ezt mondja:

— Már bocsánat tek. törvényszék, de én ilyen gazembert nem fogok képviselni.

Ezzel ott hagyta az eljárást. Akkoriban az egész ország foglalkozott ezzel az ügygyel, kérde hogy mi történnék az ügyvéddel?

Egy igen érdekes tanúesi eset is fordult elő az ő ügyökben. Beállt a törvényszék elé egy jóképű magyar parasztember, hogy hát ő be van idézve tanúnak.

Az elnök feleslegesnek találta megkérdezni tőle, hogy volt e már büntetve? De aztán mégis csak megkérdezte:

— Volt-e már büntetve?
— Az ember nagyon kunczogott erre a márkába és hamiskásan mondta:
— Hát ha ugy vesszük, voltam.
— Miért?

Az ember még jobban kunczogott és szólt:
— Instálom, egy csó kukoriczért.
— No, akkor menjünk tovább, mondja az elnök.

Feláll erre a védő ügyvéd.
— Tessék csak megkérdezni tőle a kukoricza irányában, hogy mennyi időre?
— Tizenkét esztendőre, felel tanu nyugalommal.

Az egész terem elszörnyűködött.
— De hogy lehetett ez? Kérli az elnök.
— Hát kérem alásan, én letörtem egy csó kukoriczát — a csosz meglátott, nehogy eláruljon, én — a g y o n t ü t t e m.

— Takarodik ki nyomorult! főmédrt rá az elnök. — Olyat, a ki egy csó kukoriczért agyonüt egy embert, nem bocsátok tanúzásra — szólt a magán vádlóhoz.

Ilyen érdekesek szoktak lenni a temesvári sajtóperek. — Majd meglátjuk, hogy a hétfői milyen lesz.

Ruy Blas.

Egy szép reggel külön vált társaitól, a község előjárótól, hogy mig azok egy terebélyes fa árnyékában pihenőt tartanak, addig ő bebarangolja a vidéket s megbámulja annak vadregényes, költői tájait.

A falu határán folyik a Szil vize, mely a sok nyári esőzéstől épen meg volt áradva, s a már fennebb említett két szál deszka tartotta fenn a közlekedést, annak jobb és bal partja között.

A nélkül, hogy a leszakadás esetére gondolt volna is, rálépett a hidra, — s vele egyszerre a tulsó partról egy két ruhába öltözött aranyhajú leányka. Egyszerre indultak egymással szembe, természetesen egymásra is néztek. A leányka elpirult, szeméit lesütötte. Peták Emil ur pedig... zupsz!... lelépett a két szál deszkából összetakolt hidról és — hogy a költővel szóljak — a ringatózó, habos hullám elcsapott fölötté. Természetesen restelte a dolgot, szinte érezte, hogy a víz alatt minden vér arcába szökött.

Ki akart uszni a partra és képzeli csak, kérem, — ő, Peták Emi, ki Budapesten a Dunában szabad uszó (?) Varjas községben, a Szil vizében még az uszási tempókat is elfelejtette. Ki volt téve a megfúlás veszélyének. De az ég nem hagyja el a nyomorultakat s mint mindig, egy most is elküldi segítségét egy régi ismerőse képében, kinek a Peták ur életben maradásához vérmes reményei voltak fűzve. Egy erős kar megkapta és kiemelte a hullámok közül.

— Hohó, tekintetes uram, — szólt hozzá czerénvákonny hangon — nekem még nem tett megadani a husz forintot.

A hangjáról ráismert jogászkorából való pesti szabója volt, kit az élet vihara és két zsandár Pestről ide toloncolt, holmi ide nem tartozó dolgok miatt, teszem fel szocializmus.

Természetesen a viszontlátás örömei miatt egy ideig szólni se tudtak, csak ugy magukban gondoltak valamit, a mi azonban itt nem reprodukálható. A csendet a szabó

Külföld.

Oroszország fel. A londoni Daily Newsnak jelentik Odesszából, hogy az ottani helyőrség négy ezrede tegnapelőtt hirtelen parancsot kapott, hogy az orosz birodalom délnyugati határára induljon; ez a négy ezred részét fogja képezni annak a hadtestnek, melyet Oroszország különböző déli helyőrségeiből fognak alakítani, és mely néhány nap múlva a nyugati határ megerősítésére induljon. Az itteni négy ezred indulási ordreja oly sürgős volt, hogy a tisztokat éjnek idején a színházakból és mulató helyekről szállították a kaszárnyákba, hol azonnal átvették az indulási parancsot. A csapatok már azt hitték, hogy Odesszában maradnak téli szállásra s ez okból az indulási parancs nagyon kellemetlenül lepte meg őket. Azt azonban nem hiszik, hogy Oroszország most a tél kezdetén támadást készít elő, hanem ugy magyarázzák a dolgot, hogy a nyugati határorségek erős bitése védelmi okzából történik, mert ottani katonai körökben az a hír van elterjedve, hogy Németország és Ausztria-Magyarország épen a jelen pillanatot akarják arra felhasználni, hogy Oroszország ellen közös támadást intézzenek.

A román miniszterválságnak a márvége van. Miután Florescu tábornok nem volt képes kiegészíteni kabinetjét, beadta lemondását és a király C. a t a r g i L a s c a r u r a t b i z t a m e g a k a b i n e t m e g a l a k í t á s á v a l. Miniszteriuma már hivatalba is lépett; a k a b i n e t t i s z t á n k o n z e r v a t í v. A korábbi liberális konzervatív kormányprátról kilépett az ugynevezett öszintén liberálisoknak Florescu és Vernescu által vezényelt szárnya s a megmaradt konzervatív maradék a „konzentráltak”-kal szövöttek, kiknek élén Manu tábornok és Láhováry Sándor állnak. Ez a két frakció képezi az új kormányprátrót s a miniszterium, öszszállítással, egyenesen ily eredetre mutat a mennyiben csupán az említett két frakció elemeiből képezetett.

A koncentráitak — szintén a konzervatív politika követőibe tartozunk s így az új kormány, a juminista csoport kivételével, magába foglalja az öszszes konzervatív elemeket. Honnógen lenne tehát az új kormány; óhajtható csak az, h o g y t a r t ó s l e g y e n.

A Fröbel-féle gyermekmunkákról.

— A közelő karácsonyra.

Budapest, decz. 10.

A közelő karácsonyi ünnepekre, gazdag választéku ajándéktárgyakat kínálgatnak a főváros fényes kirakatai s bizonyára — a viszonyokhoz mérten — a vidéki nagyobb városok is.

Azonban a gyermekvilágnak szánt leleményes játékszerek egyik fajtája, nagyon magára vonja az orvos kritikuss szemét.

A Fröbel-féle apró-cseprő munkákat értem, a melyek igen nagy arányban előzölötték a karácsonyi piacot. — Játévkészíti el a kis gyermek ezen tetszetős figurákat s így történik, hogy a játékszerek között foglalnak azok is helyet.

A szülő, ki karácsony-estéjén 4-5 éves gyermekének e fajta megipetéssel akar kedveskedni, nem is sejtli, hogy az ártismatlanoknak vélt tárgy képeben, apró gyermekére

törte meg. És képzeli csak kérem, — a ki-méletlen, udvariatlan ember nyakánál fogva dobta ki Peták urat a partra. De ez nem tréfa! Gondolják csak meg. Egy szabó életében mindig a legvékonyabb dolgokkal, tüvel és czerénával foglalkozik; milyet szoríthat mosr már azon a vastag dologon, a mi a kezéi közé kerül, teszem azt: a Peták ur nyaka.

Az akaratlan hideg fürdő nem volt hasznára a biztosítási ügyöknek, a mennyiben a zuhany és meglehetősen foka ijedtség következtében lábára se tudott állani. Ugy kellett vinni a legközelebbi házig két embernek, mint valami sebesültet. A ház ura, özv. Széll Gergelyné asszonyság és tisztességnővére, a pártában megöszült Luália — a legmelyebb részvétellel vették Peták urnak kénytelen látogatását.

— Kedves Marim — sipított Luália — ez az ur még nem jött magához, légy szives, hozz neki egy pobár hideg vizet.

Köszönöm, asszonyom, tiltakozott Peták ur — azt ittam eleget!

— Bocsánat, még leány vagyok.
— Sajnos! — lebbent el önkénytelenül a Peták ur ajkairól, de ugy, hogy más nem igen hallotta.

— Kérem, ha meg nem sértem, — szólt a szives házi asszony, — maradj a szegény férjemről egy ütözött ruha, tessék azt felvenni, mig ez megszárad.

Hiába szabadkozott a biztosítási hivatalnok, betuszkolták a másik szobába, hogy váltsón ruhát. Meglehetősen komikus nézett ki a vászon ruhában. Hanem jó husba lehetett a boldogult, mert Peták ur kétszer is belefért volna az ütözötébe. No de hát nem ő rá szabták!

— Bocsánat — szólt a mellékszobából kilépve — a nagy zavarban még be sem mutattam magam. Neveim: Peták Emil.

Természetesen rendkívül örvendtek a szerencsének.

— Kedves Luáliám, maradj beun Peták

mily könnyen veszedelmet hozó dolgot vitt házába.

A Fröbel-féle tarka-barka munkák megalkotása nagyon ártalmas az iskolázás évei előtt levő kisdéd szemére, de sőt egész szervezetére. Görnyedezve foglalatoskodik a négyöt éves gy u g e g y e r m e k a z a p r ó l é k o s m u n k á v a l, m e g y a z a t e j l e t l e n s z e m é t o l o y n a g y o n m e g f e s z í t e t t n é z é s t k ö v e t e l.

Figurák szövése szemképrázató, szines papir-szalagokból; mindeaféle alakok humzése, kitűzdelése élenk szinű fonalakkal, kereszttel lyukgatott papiros lapjára, vagy másnemű hasonló alakra — ebben áll a Fröbel-féle foglalkoztatásnak egy jelentékeny része s e f a l t a m u n k á z o k, a m e l y e k e l a d á s r a j u t n a k.

Amde, ez a játéknak látszó munka, rendkívül erőltetett nevést igényel, igen súlyos terhet ró a kis gyermeknek még nem eléggé fejlett szemére, mely e korban kevésbé tud daczolni a fenyegető ártalmakkal. A gyermek nagyon közel hajol munkájához, alkalmat adva ez által a közellátóság vagy legább az írta való hajlam kifejlődésére, a mely pedig annál szomorubb következményeket von maga után, mennél korábbi életében kezdődik.

S mindez történik az iskolázás megkezdése előtt, akkor, a midőn még egy egész sereg iskolát kell végig járni a gyermeknek, a hol hosszu időn át erős munka vár a szemre.

A közeli munka a későbbi korban talán nem ront már annyit a látószerven, mint a korai gyermekévekben, mert a szem részéről ekkor legközelebbiek a feltételek a közellátóság keletkezésére.

Az iskola maupáság mindenképen igyekszik elejét venni, elharitani azokat, melyek az eplátást veszélyeztetik s melyek valóban az iskolázás evi aatt legfenyegetőbbek.

De mit ér mindez? ha haszonra töör korunk, már a 4-5 éves gyermek kezébe Fröbel féle munkát ad — játékszer gyanút.

Könnyű beátni, hogy ez épenséggel nem czélszerű dolog s nem lehet csodálni, ha a Fröbel-féle foglalkoztatás hazájában is erélyes hangon ellene nyilatkoznak mar, e munkák végeztetésének.

Megjegyezni kívánom, hogy e soroknak nem czélja az egész Fröbel-féle tanítási rendszert elítélni, hanem csak egyes részleteit, a melyek t. i. nagy megerősítést követelnek a szentől.

Iyenek ama Fröbel-féle munkásokk melyek a karácsonyi vásár egy jelentékeny részét betöltik. Ezeket e leghatározottabban ugy kell tekintenünk, mint a kisdéd szemének ellenségét, megromtóját, mnt — játék örve alatt — a közellátóság előidőzőjét.

Dr. Bruckner Ernő.

Debreczen ötven év múlva.

— Irta s a Csokonai kör decz 11 diki felolvasó üléseá felolvasta —

Dr. Balkányi Miklós.

(Nagy László bostoni milliomos látogatása Debreczenben. Villamos világítás. Tornay városkása. A város látképe. A nagy körút. Új utcazene s házszámok. Megjavult lakás viszonyok. Tűzörség. Telek. A mindentit Helyi lapok. Szegények menháza. Az utcai por megszünt. Vizezetétek. Egettem. Közélemezési vásárocsanak. Szőlő s gyümölcs kereskedés.)

Melyen tisztelt közönség!

Egész sorozata a tudományos és nem tudományos műveknek jelent már meg, a

urral, ki kell mennem a konyhába, mert megérkezik magd délelőtt az öreg ur.

Egyedül maradtak, tanuk nélkül. Luália kisasszony titkos fal szekrényből kivett egy kis casette-t, azt kinyitotta és a papirok közül előkeresett egy két felé hajtott, görbe vasat.

— Ön bizonyára ismeri ezt. Emlékezzék csak vissza tanulókorára, kellett önnek erről tanulnia.

Jaj, kisasszony én egy napon tul nem emlékszem semmire... Piáne tanulókoromra.

— No, látja én még emlékszem rá...

— Rendkívüli emlékező tehetség!...

— Nos, tehát ez egy mágnesvas. A mágnesit nevű ásvány valadéka. A fémeket magához vonzza.

Mi közöm nekem ehhez.

— Nagyon sok. Megakarom ismertetni önnel, az én világhírű munkámat, mely egy cemek költői hasonlaton alapszik. A mágnes a szivvel van párhuzamba állítva s vonzó ereje a szerelemben rejlik.

Tebát minden sziv mágnes, csak hogy a benne rejlő vonzóerő mindaddig szunyandzik, mig meg nem találja azon nemes érezt, melyet magához csatoljon, hogy aztán együtt boldogok legyenek... Igy van ez megírva az én munkámban, melynek czime: „A sziv jellemrajza.” Eddig 12 kötet van még kész, de kétszer annyira van tervezve.

— Hatalmas munka!...

— A mint látom, ön érdeklődik iránta.

— Oh, de mennyire?

— Elbesszelek önnek belőle egy részt.

Az én szivem...

— Ne bolygassuk kisasszony.

— De nagyon érdekes. Az én szivemben oly nagy a vonzó erő, hogy minden férfit magához bilincsel...

— Hiszem.

— Hogy ne menjek messzire, itt van mindjárt ön is...

— De kérem!

melyek nagy k...
leírásá...
A...
rint a...
sadalm...
Ig...
ja, hog...
ezen s...
nagy v...
seket m...
hoz hoz...
El...
kai bos...
1945-be...
gát arr...
mert el...
mégegy...
rezent...
várdor...
tevéken...
fejleszt...
lom, kit...
csés vá...
tul élt...
nejt, g...
minden...
ott alus...
allatt, k...
férfi kor...
Elbesz...
ált a n...
sai közt...
nagyos...
gyatott...
gammott...
lássá sz...
hagyott...
határoz...
Európa...
Mo...
s olvas...
bennünk...
Itt...
57 évi...
előttem...
utóljára...
den, ali...
megérke...
hajtott...
látott sz...
nyes e...
is meg...
száz me...
nappali...
leptései...
1888-ba...
holdvilá...
sem, a...
holdvilá...
pederte...
lehet az...
mert am...
lagítás...
tendje...
Me...
ság is sz...
pölygött...
ennyi en...
ilyen sok...
ki nagy...
végig, e...
tatva fel...
dolga ut...
az sétál...
magas...
Me...
asszony...
szakadt...
Féllott...
szonyság...
izien k...
észre se...
az ajtó...
kék ru...
Kanjáró...
s a felé...
hatalma...
(A visz...
urat? —
egyszer...
elpirulás...
ismerés...
pet sem...
a dolog...
apjának...
dühöskö...
sodik cs...
rátja, az...
igérte, h...
fogja a...
megkérj...
hányszor...
— A...
lettek s...
egymás...
nességne

Melléklet a „Debreceni Ellenőr” decz. 12-iki számához.

melyek a jövővel foglalkozva, az emberiség nagy kérdéseit a jövőben képzelt állapotok leírásával oldják meg.

A jövőnek mind eme leírásai rendszerint a napi rendben levő politikai vagy társadalmi kérdések megoldását célozzák.

Igy ennek az értekezésnek is az a célja, hogy a jövőbe való pillantás által Debreczen szepítését köz és magán építkezéseit, nagy városá fejlesztését érdeklő napi kérdéseket megoldjunk, vagy legalább megoldásukhoz hozzájáruljunk.

Elbeszélésünk hőse Nagy László amerikai bostoni milliomas kereskedő és gyáros 1945-ben 77 éves korában határozza el magát arra, hogy nagy tengeri utazást tegyen, mert ellenállhatatlan vágy szállta meg, hogy megegyezzen viszontlássza szülő városát Debreczen, honnan 1888-ban mint 20 éves ifjú vándorolt ki. 57 év óta lakik Amerikában, tevékenyen közreműködött Boston naggyógyá fejlesztésén és rohamos emelkedésén. Szorgalom, kitartás, ernyedetlen munka és szerencsés vállalatok meszeszerű vagyoni birtokosává tették. Boldog volt családi élete, míg aztán tul élt mindenkit akit szeretett. Eltemette nejét, gyermekeit, eltemette egész családját, mindenki a kihez szeretet, barátság kötötte ott alusza örök álmát a temető arnyas fái alatt, kidőlt mellette ifjúsága, reményeinek, férfi kora munkásságának minden osztályosa. Elbeszélésünk idején 1945 tavaszán egyedül állt a nagy világ-városban számtalan alkotásai közt, százasorosan érezte a nagy város zajos élete közepette az egyedüllet, az elhagyatottság maró, égető fájdalmát. Akkor fogamzott meg benne a gondolat, hogy viszont lássa szülő városát, a melyet 57 év előtt el hagyott. A gondolatot azonnal követte az elhatározás és ápril hóban már vitte a hajó Európára felé.

Most már engedjük át a szót hősiünknek s olvassuk el naplójának azt a részét mely bennünket érdekkel.

Debreczen 1945. Május 26.

Itt vagyok tehát újra szülővárosomban 57 évi távollét után. Mint álomkép tűnik fel előttem a régi Debreczen, miként azt 1888-ban utoljára láttam; hogy megváltozott itt minden, alig ismerem reá. Már beesteledett, mire megérkeztem. Az indóházról nyitott kocsin hajtottam be, hogy azonnal lássam a rég nem látott szülő városomat. A bostoni utcák fényes esti világításához szokott szememet is meglepte ez a szemképráztató világítás, száz meg száz villamos iv lámpa terjeszti a nappalihoz hasonló világosságot; mikor meglepetésben elbeszéltem a kocsinak, hogy 1888-ban mikor utoljára voltam Debreczenben holdvilágos estékén, de néha még olyankor sem, a mikor csak a kalendárium jelezte a holdvilágot, komolyan végig hallgatott, megpederte a bajuszát; aztán azt felelte: „Nem lehet az Uram, — vagy nagyon régen volt, mert amióta én emlékszem, miadég ilyen világításunk van, én pedig már van 34 esztendeje, hogy debreczeni fiakkeres vagyok.”

Meglepett az utczán hullámzó tarka sokaság is szép enyhe tavaszi est volt, ezrével hömpölygött az ember áradat, soha sem láttam én ennyi embert Debreczen utcáin. Miért vannak ilyen sokan az utczán? kérdeztem a kocsiát a ki nagyon csodálkozó arccal nézett rajtam végig, egy kissé gondolkodott, aztán lassan vontatva felelte: „Hát kérem szívesseggel kiki a dolga után jár, megasztán a kinek nincs dolga, az sétál.” Hát mindég ilyen sokan vannak az

utczán? „Mindég, kérem mert hát nagyon sokan lakunk ám Debreczenben, csak fiakkeres 500 van. Eközben megérkezünk a szállodába. Nagyon kényelmes jó lakásom van a főtérben. Szobámban vacsoráztam. Napló jegyzettemmel elkészültem és most korán térek nyugalomra, hogy korán kelhessek.

Debreczen 1945. Május 27.

Ma reggel szállodából kilépve első dolgom volt olyan emelkedett hely után nézni, melyről a város áttekinthető volna, erre legcélszerűbbnek találtam a szállodával csaknem szemben levő igen magas tornyú épületet, amint közelebb értem hozzá, ráismertem benne a városházára, — alig akartam szememnek hinni, — ez a szép, díszes két emeletes palota gyönyörű gót stílusú karsu tornyával volna a debreczeni régi tisztes városháza, az a jó régi egyemeletes ház, melynek udvarán még 57 év előtt a rabok ruhái száradtak naposszát? Csakhamar megszünt minden kételyem, mert a kapu elé érve, a diszruhás kapus elmondta, hogy csakugyan a városháza kapujában állunk. Majd midőn megkérdeztem, hogy szabad-e a tornyba felmenni, azt felelte, hogy mindenkinek meg van engedve; nagyon sok idegen jár nálunk — mondá — és mindenki a városháza tornyából nézi meg a várost; mert innen nagyon messze ellehet látni. A tüzőrség is itt van elhelyezve, különben jobban elmagyaráz majd mindent a tekintetes aljegyző, ur és ezzel egy igen megnyerő külsejű fiatal emberre mutatott, a ki a tér tulsó oldaláról közeledett a városház felé, elébe mentem és magamat bemutatva felkértem, hogy szíveskedjék valakit mellém adni, a ki a tornyba felkísérjen, hogy a várost megtekinthessem. „Nagyon szívesem felkísérem magam, mondá igen előzékenyen, nagyon korán van még ahoz, hogy hivatalomba menjek.” Előbb nem akartam elfogadni ezt a ketségen kívül igen farszító előzékenységet, de olyan szívesen megmaradt ajánlata mellett, hogy nem utasítottam vissza. Megindultunk a széles márvány lépcsőn s ezen haladtunk, míg csak a második emeletet elértük, innen aztán a tornyba jutottunk, már itt keskeny, de azért még mindig eléggé jó és kényelmes lépcsőzetet haladtunk felfelé, míg kissé társzító emelkedés után elértük az alsó erkélyt, melyre kilépve a tornyot körüljártuk és láttuk magunk alatt a várost számtalan új, nagy és díszes épületeivel. Az utczákon mindenütt hullámzó embertömeget, száz meg száz robogó fogatot, a helyi és közúti vasútnak több irányban közeledő vonatát.

Pár pillanatnyi pihenés után megindultunk feljebb, hogy a felső erkélyt elérjük. Már ezután farszítóbb volt a felele haladás, a csiga lépcsőzet igen szűk, sok helyt keskeny és szűk volt, úgy hogy az aránylag rövid ideig tartó utazást az a fáradtság, melyben kárpótlásunkkor gyönyörködtem.

Első pillanatra egy új, előttem ismeretlen várost véltem magam alatt látni. Egészen új utczák körutak száz meg száz díszes impozáns köz és magán épület, több új feltűnő szép templom majd távolabbi a várost körülvevő körülírt fal számos gyári épület lepott meg. Minden új itt, minden szép, minden nagy szabású. Csak néha néha bukkantam rá egy régi ismerősre egy-egy 57 év előtt ismert épületre, milyen szerény kis házaknak tűntek fel most ezek az 57 év előtt nagy és nevezetes épületek az őket körülvevő nagyobb és díszesebb épületek közt! A főtérre az indóházról a nagy templomig mindkét oldalán két emeletes házzal van szegélyezve. Itt ott emelkedik egy-egy három emeletes ház is, de ezeken meglátszik, hogy a legújabb időben

épültek. Az én kedves fiatal barátom sietett megmagyarázni midőn a város figyelmes szemlélésbe emelődött látott, hogy a régi utczák nem nagyon szabályosak, némely helyen tulságos szélesek, más helyen nagyon is szűkek, nem egyenesek — ennek az az oka, hogy a város építési rendszabályai és általános középítési szabályzata az utczák és terek irány nyomát, vonalait rendszeresen és organicusan megállapító tervezete még akkor nem volt kész, amikor a mult század utolsó tizedében az építési kedv még addig soha nem tapasztalt lendületet vett volt, úgy a város, mint egyesek és testületek óriási építkezéseket kezdtek a nélkül, hogy az ezek föltételét képező építési szabályzat és rendezési tervzet jó előre elkészítették volna. Egységes és organicus építészeti tervrajz középítészeti tervkép nélkül engedtetett meg ezeknek az utczáknak és tereknek beépítése még a mult század legutolsó tizedében is. Ime ez a következménye és ezzel egy meglepően szép épületekkel szegélyezett, de teljesen formátlan tere és ennek folytatását képező ferdeirányú utczára mutatott. A ki építeni akart, bemutatva a városi hatósághoz az építési tervet és akkor a városi mérnöki hivatal esetéről megállapította az utczai vonalat, elfogadta az építési engedélyt kiadta és nem sokára fölépült a ház tekintet nélkül arra, hogy kevéssel az előtt alig pár házzal odébb olyan építési engedély adatott volt ki és olyan utczai vonal irányzat határozott meg, amely az újabbal összhangzásban nincs; valahányszor a város főmérnöki hivatalában személyi változások történtek, ezek az utczai vonalak is megváltoztak.

(Folyt. köv.)

Hogy olvastam én fel!

— Legszívesebben vallomás. —

Bizony azt sem minden ember fia cselekedné utánam! Tegnap délután még fölötök ágyban feküdtem és ötkor már a „Csokonai kör” felolvasó estélyen utantam a publikumot. No de kezdjük elölről a dolgot. Reggel mint affle influenzás beteg nagy elkeseredve küldöm az apró történetemet az irodalmi szakosztály buzgó titkárához, a kinek kötelessége minden olyan alkalmakkor bájos hanggal rendelkezni, mikor a felolvasó urak berekednek. Elküldés után re bene gesta üdülök otthon, míg déiben nem hozzák a hirt, hogy Rudnyánszky úr táviratozott Budapestről, hogy betegem fekszik, nem olvashatja fel a költeményeit. Kezdem tükön ülni. Most még telefonoz Békányi doktor, hogy ő is influenzás — akkor aztán tisztában lesznék. Már tudniillik azzal a publikummal melyet így felöltetünk.

„Hogy a házasságok még eszméjétől is, vagy önmaga előtt is szegyeite gondolatait? Oh nem! a ócsira gondolt ilyenkor mindig. Mit szólna hozzá, ha visszautasította azt, a kit ő jelölt ki számára és tesszesz szertat meane ahoz a kit ő szeret?!” A hala parancsoja, hogy haligasson a bácsi szavára. Hiszen ő mékúe még gondolnia sem lehetne a férjhez menetelre: nem volna meg meg a kelengyeje sem. Így meg hozományt is kap. A szegény leány pedig a mai világban nem igen veszik el meg a szép is, — ritkaak akad olyan szerencseje. Szeretlek, de nem lehetek a tied, — ennyiből áll a szegény leány szerelme is lemondása.

Persze az én színész véremre nem számítottak, arra, hogy amilyen lázas, kedves izgatottsággal szoktam várni az egyes légy-

pás kis kaland! Egy regény kezdete! Bevezetésnek azt hiszem elég szép és elég idylli! Gondolataiból különös dobpergés riasztotta fel. Az utközépén nagy csodület támadt, közepén állott a kis bíró és harsány hangon adta elő panaszát:

— Adatik tudtára mindenkinek, hogy ha valaki a községbe vagy annak határán kívül meglát egy szürke ruhás urat, az jelentkezzék a faluházánál... Tramm... tramm... tramm....

Peták ur mindjárt tudta, hogy kit keresnek, azért ő maga ment a faluházához, hogy ott jelentkezzék.

Még a délután folyamán megérkezett a Róza kisasszony bácsikája, Harmath Imre a gazdag földbirtokos. Az uton egy kis balcest is érte az öreg, amennyiben hát a hátulú kocsi kerék kerületének folytonossági hiánya következtében Klopacs községben kellett vesztegelniük, míg ama hiányt a kerékgyártó művészet ki nem pótolta.

Természetesen, a legzivilisebb fogadtatásba részesült az öreg. A Róza anyja most csakugyan eltalálta a jövőtelének széljait: kézbe jött. Hanem azért nem rukkolt ki vele mindjárt, csak úgy kerélgette, mint a macska a forró kását. Példálozgatott, hogy elég nagy lány már Róza, férjhez is lehetne adni, ha valami jó férj kerülna a számára. A leánya ilyenkor fülig pirult és kiment a szobából.

Leült a hát előtti kis padra... és képzeteiben újra meg újra Pétaót látta magi előtt. Jöttek-mentek előtte az ábrádozás fátyolképi s egyik a másikat oly gyorsan váltotta fel, hogy szemléseben megsem pih-nhetett. Hányszor elvoultak már előtte azok a képek, hányszor gondolt már vissza arra az ifjura és mégis valahányszor az oltár elé képzelt magukat mindannyiszor eltakarta arcazt és igyekezett gondolatait a rendes utra terelni.

ottjaimat (szerencse, hogy a mostani idealom papája mérsékelt ellenzéki, meg ő maga is, s így e sorok nem jutnak a szeméi elé) épp oly izgatottan várom az együtteseket az én publikumommal, a kinek édes gyönyörűség a szívéhez beszélni s lázas szeméből olvasni ki, hogy megértett.

Hátha még nem sétálgatnának felolvasás közben az ajtón ki s be, az lenne igazi gyönyörűség!

Tehát ismétlem, hogy lázasan várokotam. A lázamat ne méltóztassanak most novellái frázisnak venni — hanem harminckilenc és fél foknak Celsius szerint.

A faló óram — tudják meg, hogy az is van — ütötte az órákat szépen sorba.

Elütötte a kettőt, hármát, négyet. Éreztem, hogy menten megüt a guta, ha az ötödiket is az ágyban kell végighallgatnom. Eközben jött az én kedves öreg doktor bácsim s minden kéresem daczára kijelentette, hogy ágyban muszáj maradni.

Muszáj? Hm. hm. Mikorára magamra hagyott, éppem fél öt volt. Kiugrani az ágyból, felozihódni, a titkár urhoz elszaladni, hogy ne társaszsa magát — pillanatnak műve volt.

Es öt óraker lüdvözöltük egymást, én és az én kedves jó közönségem. Csak egy hargagos arcot láttam: a doktoromét, a ki irgalmatlanul csóválta a fejét.

Hazatéle ment pedig Fischer és Gebauer legnyájasabb mosolyaikkal lüdvözöltek.

Ma reggel pedig a team és a sonkaszeletem mellett ott találtam a Gebauer koporsó árjegyzékét a „Debr. Hirlap” előfizetési felhívásával együtt.

Ezek az urak csakugyan erősen gyanakodnak rám.

Julius.

A püspökvalasztás ügyében.

Debreczen, Deczember 12.

Végtelenül fontos kérdés, melyhez szava van nemcsak az egyházi, de a világi sajtónak is. Jól tudja ezt egyik helybeli lapárstunk a „Debreczen”, s csakugyan napról-napra hoz ez ügyben vagy egész cikket, vagy kisebb közleményeket. Jól teszi, joga van hozzá. — Azonfelül pontosan értesíti olvasóit a felől is, hogy az egyes egyházmegyékben hány szavazatot kapott már az ő jelöltje, Kiss Áron szatmári egyházmegyei esperes és helyettes püspök. De épen ez az, a mi nekünk nagyon feltűnik.

Hát honnan értesül arról a „Debreczen”? Azt bizonyosra vehetjük, hogy Bereg, Máramaros, Ugocsa, Szatmár és Szabolcsmegye református lelkészei nem teszik ki magukat egy esetleges legyeimi vizsgálat kellemetlenségének, a mért a lelkészek által velők talán bizalmasan, külön levélben is tudatos szavazási eredményt — a szavazatok hivatalos felbontására kitűzött idő előtt piacra vinnék.

Avagy volna talán mégis Debreczenben egy cabinet noir, egy titkos iroda, mely parteczelokat szolgálna, nemeli lelkész vagy esperes urakat lelkészi hivatali szolgálataikkal ellenkező tettekre tudna kényszeríteni? Mi ugy hisszük, hogy minde, a nagy számokkal való játszás, csak porintás a „Debreczen” részéről: „Vakult magyar!” Te se szavaz másként debreczeni presbyterium t. hó 13-an, mint az az általános 200 és egynehány vidéki gyülekezet.

De hát elfeledkezett-e t. lapárstunk arról, hogy ha a megvalasztandó püspök K. Á. ur lenne

Félt talán a házasságoak még eszméjétől is, vagy önmaga előtt is szegyeite gondolatait? Oh nem! a ócsira gondolt ilyenkor mindig. Mit szólna hozzá, ha visszautasította azt, a kit ő jelölt ki számára és tesszesz szertat meane ahoz a kit ő szeret?!” A hala parancsoja, hogy haligasson a bácsi szavára. Hiszen ő mékúe még gondolnia sem lehetne a férjhez menetelre: nem volna meg meg a kelengyeje sem. Így meg hozományt is kap. A szegény leány pedig a mai világban nem igen veszik el meg a szép is, — ritkaak akad olyan szerencseje. Szeretlek, de nem lehetek a tied, — ennyiből áll a szegény leány szerelme is lemondása.

Másnap délután a két öreg (érted özv. Széll Gergelyné és Eulália) letsküdtek egy kissé a nap táradalmait kipihenni. — Róza egyedül maradt a jócsival.

— Rózsika én most elakarlak téged vinni Pestre.

— Engemet? Miért?

— Szeretnék férjhez adni. Van egy jó ösém. Cinos gyerek, 27 éves. (Azt hiszem benőtt már a feje lágya.) Szép fizetése van. Aztán meg ha épen elfogynék a pénzetek, hat én is ott leszek!

— De... hátha nem fog szeretni? — kérdi a leánya szomoruan. Magáról nem is akart beszélni.

— Nem fog? O yan annak a szive, mint a mágnás!

— Már ez is! — sóhajt Róza ugy csendesen, magában.

— Majd beszélünk még erről bácsikám. Ugy késül a fejem. Tessék megengedni, hogy egy kicsit lefeküdjem.

Bement a másik szobába. Leült a diványra, rihajtotta lázas fejét a hideg márvány asztalra s olyan jól esett neki.

A bácsi pedig elővette u Kosuth nan-

— Hát nem érez semmit?
— De igen, még nem reggeliztem ma.
— Uram önnek nincs szive!
— Megengedem.

— És így nem képes felfogni az én magas röptű gondolataimat,

Megnyit az ajtó és belépett a házi asszony. A társaságuk természetesen vége szakadt, a minek Peták ur szerfölött örült. Felállott és megkínálta ülőhellyel Széllné asszonyságot, ő pedig eléjük állt és olyan jó ízűen kezdtek beszélgetni a veterári, hogy észre se vették, mikor másodsor is megnyit az ajtó s bejött csendesen, lábujjhegyen a két ruhába öltözött, aranyhajú leánya. Karjairól letűzte a földi eperrel tele kosárákat s a teleje háttal álló Peták nyakába ugrott, hatalmas csókot czuppantva annak ajakára. (A viszonzás nem maradt el.)

— De Róza, honnan ismered ezt az urat? — kérdi ijedten az anya és Eulália egyszerre.

— Hát nem a bácsi?! — lett aztán elpirulás és szegyenkezés a kellemetlen félre ismerés miatt. Peták ur azonban egy cseppet sem találta kellemetlennek hanem kérte a dolog magyarázatát.

— Nos hát mostanra várjuk a Róza apjának régi jó barátját, — kezdi Eulália diühösködve, hogy nem neki jutott az a második csók.

— Volt szegény férjemenek egy jó barátja, az pártfogásába vette Rózázt és megígérte, hogy illő kelengyével ellátva, férjhez fogja adni. Most bizonyosan azért jön, hogy megkerje a kezét, — tette hozzá nevetve.

— Ah! mama mindig azt mondja valahányszor csak idején a bácsi.

A fiatalok rövid idő alatt jó barátok lettek s olyanféle vonalmat kezdtek érezni egymás iránt, a mit Eulália kisasszony magnességnek nevez.

Peták urnak ebédre is ott kellett maradni s hallgatni folyton az Eulália kifakadásait, hogy: „vajjon mért nem jön már az a bácsi”? Róza nem gondolt vele, minden gondolatával, tetteivel, érzésével az édes jelenhez volt lekötve.

Egymás mellett ültek s olyan jól esett mindkettőjüknek, ha a szembe levő tükörbe nézve nemcsak ömagukat látták. Hát még ha ebédközben a karjuk véletlenül összeért, olyan édes borzongás futott végig tagjaikon, mintha villanyos áram szaladt volna rajtuk keresztül. Eulália nagyon szemmel kísérte őket s feltűnt neki, hogy mikor a tálat átadják egymásnak, az az érzéketlen Peták épen a Róza kezét fogja meg. Mint mindennek, ugy ennek is okát a magnességben kereste.

... Ebéd utánra megszárdt a vizes ruha s a kénytelen látogató kötelességének tartotta, hogy most már távozzék. Atöltözött. Bocsánatot és engedélyt kért, hogy máskor is tehesse tiszteletét. Róza egészen a kapuig kikísérte. Piziny kezeit ernyő gyanánt szeméi elé tartva, végig nézte a poros utakat.

— Ejnye, hogy még most se jön az a bácsi!... Már bizonyosan valami baja lett. A földi eper is elomlik.

— Nem is hinné az ember, hogy falun ilyen kedves teremtetés taláihát — kezdte el monológját Peták ur. Mennyivel jobban elud bájolni ez az egyszerű mesterkéletlen szépség, mint a fővárosi felpiperézett hölgyek. Jaj, csak az a szerencsétlen nagybácsi olyat ne kérjen meg a számomra, mert bizonyos, hogy skandalum lesz belőle. Csak legalább ne látam volna meg ezt a kékszemű angyalt!... Nem tudom elfelejteni soha azt a bájos mosolyt, melylyel bókajimra válaszolt, de a melylyel egyszerűmnd azt vissza is utasította, mintha azt mondta volna, hogy nem nagyvilági hölgy ő, hanem csak egyszerű falusi libuska, hagyjak fel tehát bókajimmal... Pom-

dolgot vitt
munkák meg-
skolázás évei
öt egész szer-
ködik a négy
előlékos mun-
ból oly nagyon
ztató, szines
akok huzése,
al, keresztül
gy másnemű
Fröbel-féle
ny része s e
adásra jutnak.
munka, rend-
igen súlyos
nem eléggé
kevésbé tud
l. A gyermek
alkalmat adva
legább az
a mely pedig
ket von maga
kezdődik.
ázás megkez-
g egy egész
gyermeknek,
munka vár a
korban talán
ven, mint a
szem részéről
k a közönlé-
nképen igyek-
at, melyek az
valóban az
bbek.
aszóra törő
mek kezébe
szer gyanút.
enséggel nem
odálni, ha a
han is erélyes
e munkák
y e soroknak
tanítási rend-
részeteit, a
követelnek a
munkácskák
jelentékeny
ároztottban
ed szemének
játék örve
ét.
kner Ernő.
y mulva,
I diki felol-
atogátása Deb-
rósháza. A vá-
és házszámok
lef, a mindenütt
utczai por meg-
zési vásárcsár-
yos és nem
már meg, a
pa, mert meg-
nélkül. Eulá-
nyból kivett
a és a papi-
felé hajtott,
zt. Emlékez-
llett önnék
apon túl nem
mulókoromra.
ezem rá...
hetség!...
ágnesvas. A
A fémeket
m ismertetni
t, mely egy
k. A mágnes
tva s vonzó
csak hogy a
szannyadszik,
mas érzet,
aztán együtt
ez megírva
ne: „A szív
még kész,
dök iránta.
o egy részt.
ny.
z én szivem-
minden fér-
zire, itt van

s ha őt a debreczeni ev. ref. egyházközség is megválasztaná aztán papjának: a fényes egyház ura csak két vagy legfeljebb három pap szolgálataival volna kénytelen élni, mert hiszen K. T. M. lelkész uralt ki követelne ma már papi szolgálattal, K. A. ur alig-alig látható templomi szónok; s a megválasztásra ajánlott Kiss Áron ur pedig öreg ember arra, hogy őt élete hátralevő részében nagyon lefogva ne tartaná a püspöki hivatal.

Hát mi már mindig csak káplánok, a nyári szünidők alatt meg ezek mellett még theologus diákok szolgálataira legyünk utalva vasárnap reggeli istentiszteleteinken?

Egy debreczeni polgár.

Erdekes sajtóperek.

— A háttéről meg a többről. —

Három nagy város között egy vára feszült érdeklődéssel a hetfői esküdtzései tárgyalást. Debreczen, Temesvár és Arad kíváncsi rá, milyen verdiktet hoz a debreczeni esküdtzék abban a sajtópörben, melyet Barát Armin a „Temesvári Zeitung” szerkesztője indított Steiner Károly a „Südungarische Reform” szerkesztője ellen. A per előzmény az, hogy Barát lapjában egy közönséges ártatlan szerkesztői üzenet jelent meg, amelyet Steiner Károly magára értett, oba nem ő reá vonatkozott, amint az aradi tárgyaláskor Müller Gusztáv nyugalmazott adófelügyelő igazolta is, hogy az egy ő általa beküldött közleményre vonatkozott.

Erre a Steiner lapjában egymásután gyászoló közlemények láttak napvilágot Barát ellen, aki az aradi esküdtzék előtt keresett elégtételt. Az aradi esküdtzék azonban Steinert 6 szóval 6 ellen felmentette. Szilágyi Dezső pedig az ítélet megsemmisítette s delegálta új tárgyalásra a debreczeni sajtóbíróságot. Barátnak dr. Bakonyi Samu ügyvéd, Steinernek pedig dr. Ozory István jogtanár lesz a képviselője. Bizonyára magas színvonalon álló tárgyalásnak lesznek szem- és fültanui azok, akik belépti jegyet kaphatnak.

A „Temesvári Zeitung” tavaly ilt meg fennállásának 40 éves jubileumát. A Bacskormány alapította törekvései támogatására s egyidejű kétféle sas címerrel jelent meg. Mióta Barát szerkeszti, szelleme egészen megváltozott s a delvidéken olyan buzgó harcosává lett a magyar szellemnek, hazafiás magyar iránynak, hogy 40 éves jubileumakor a magyar közelet számos vezérére, köztük Horváth Boldizsár údvözölte a lapot és kívánt sikert munkálkodásához.

A sajtópör Temesvárról Aradról és más helyekről egész nagy társaságot hoz Debreczenbe, amelynek tagjai mint tanus vannak vado Barát Armin tanúként.

A többek között báró Ambrózy Béla országgyűlési képviselő, Mayer Károly megyei főjegyző, dr. Prepeliczay Dezső megyei tb. főjegyző Nagy László helyettes polgármester városi tanácsnok, Müller Gusztáv nyug. kir. adófelügyelő, Kappus Ferenz városi törvényhatósági bizottsági tag Reitter Ferenz közs. tanító, Hirtsch Károly ügyvédjelölt, Kohányi Viktor törvényészi aljegyző, Gurnern Nandor nyug. városi tanácsnok Wenninger János, Gnidkot

tárt és unalmában elkezdte olvasni — harmadszor. Nem sokáig volt unalomra kárhözható, mert egyszer csak meghallja, hogy a Bodri odakünn idegent sejt és arra kiabál kutyanyelven.

— Marstekutya! Megtelkelti az alvókat. Majd hanyatt estek, mikor maglátták egymást. Tehát hogy is lehet ez? Boszorkányság!

— Hát, hol jársz itt, te fiu?
— En bizony nagybátyám, látogatba jöttem... Hanem ni, hogy el ne felejtsem, van-e már nekem feleség kiscemele?
— Hozzáfogtam a kapacitáláshoz, de azt mondta a leánya, hogy hátha nem fogod szeretni?

— Bizony azt jól mondta bátyám, mert... Dehát ki lenne az a leány?
— Nem tudom, megmondja-e? Ő még nem tudja a nevedet. No... hát Róznak hívják, hanem csendes légy, mert most alszik...

— Bátyám, magának ördöge van!... kiáltott Peták és megölte, megöskölte az öregot.

— Hanem aztán magnes légy!... Érted, mi az?
— Jaj, bátyám, ne juttassa eszembe!... Igen is, nem értem...
— No, hát én se értem, de Eulália kisasszony így adta elő...

Mikor Peták Emil elvégezte a dolgát Varjas községben, haza utazott Pestre, de nem egyedül, hanem a nagy bácsival, leendő feleségével, annak anyjával és Eulália kisasszonnyal, ki belátta, hogy a szerelem az ő számára már elhullatá virágait, legalább korbeli tekintélyét akarta éreztetni s így szót valahányszor a szerelmeseket csokolózni látta.

— Ugy-e, gyerekek, mondtam, hogy minden szívben meg van a magnesség, mely nem más, mint a szerelem!...

szky Kornél és Blaskovics Ferenz lapszerkesztők, Reitter Adam városi könyvvezető továbbá Varjassy Arpad kir. tanfelügyelő Aradról Aldor Imre főreáliskolai tanár Székelyudvarhelyről, Vörösi Vidor lapszerkesztő Aradról, Iványi Ödön lapszerkesztő Nagyváradról, dr. Capdebó orvos Aradról stb.

Egyébiránt mostanában nem ez lesz az egyedüli sajtópör melyben a debreczeni esküdtzék van hivatalos verdiktet mondani. A többi sajtó pörök is hasonlítani fognak a hétfőihez annyiban, hogy lapszerkesztők szerepelnek bennük, még pedig ismert, nagyváradai lapszerkesztők. Ritka eset, hogy egy városból, egy időben mind a három létező napilap ellen sajtópert indítanak. Nagyvárad szerkesztői részeseültek ebben a ritka „szerecsében”. A nagyváradiak előtt nem új ez a dolog. A „Szabadság” szerkesztője ellen Justh Sándor, a „Nagyvárad” szerkesztője ellen Rosenbaum V. Vilmos és a „Nagyvárad Hírlap” szerkesztője ellen Várad Manó indított sajtópert, mindegyik egy-egy, — a panaszos személyét állítólag sértő közlemény miatt. — Az elővizsgálat most folyik s közelebb kintük a tárgyalások. Mind a három sajtópert érdekes. Az egyik inkriminált cikk egy városatyát figurázott ki s e cikknek még az ad érdekesebb jelentőségét, hogy a cikk írója azon városi tisztikar tagja, melyet a jelenlegi panaszos folyton gyanúsított. A másik sajtópert személyes lerántása volt egy polgárnak, a harmadik pedig egy hivatalnoknak sikkasztással való vádolásából keletkezett, tehát ez is széles körben kelt érdeket.

Még egy negyedik sajtópertben is folyik a vizsgálat a debreczeni kir. törvényszék sajtóbíróság előtt. Ezt a sajtópert állítólagos rágal-mazásért és becsületsértésért Csajkos Géza városi hivatalnok indította a „Debreczeni Hírlap” szerkesztője ellen.

Egy pár kalucsni.

— Egy túljámbor férj volt dolgaiból. —

Tóbiás ur, a féltékeny férj, aki naponta hatszor a tükröbe néz, hogy nő-e már a szarva, a homlokára ütött és rekedten kiáltott az asszonyra:

— Te!
— Mi kell Tóbiásnak? — nevetett elébe a feleség.
— Ne neves! Ne neves, ha mondom! Ez szörnyen komoly dolog.

Az asszonyka szépege nézett az urára. Tóbiás verev volt, mint a paprika s a homlokán kiduzzadtak az erek.

— Te megcsalisz engem, asszony!
— Éa?
— Elfakad sírva.
— Te! Te hát. Igen, Ez a férj jutalma.

Ah... ah...
— Hallgass! — dörgött Tóbi ur — Itt a bünjel a szobádban. Nézd.

S elhúzott a diván mellől egy pár sáros férfi kalucsnit.

Hiszen ez az én kalucsnim — akarta mondani az asszony, de nem mondhatta. Mert igen nagyok voltak ezek a sárczipók. Nem lehet arra azt mondani, hogy „az enyémek azok.”

Megriadva hallgatott az asszony. Mit csinál most Tóbiás? Uram isten? Mi lesz most?

Tóbiás már nem gondolt semmit, hanem üvöltött és ordított, egy virágtartót bele vágott a tükröbe és szavalt, hogy ölni, gyilkolni fog.

Az asszony sirt. Tóbiás fölkapta a kalucsnikat s fennen lobogtatva jobbjában, az ajtóhoz rohant. Onnan még vissza hörgé:

— Majd szerzek más bizonyítékot is!
— Elrohant Tóbiás, az oroszlan. Rohant föl s alá az utcákon, kezében a kalucsnival, hogy tisztázza eszméit és búsorozza a czipóját. A nagy-nagy rohanásban még az sem jutott eszébe, hogy legalább fölhuhatná a kalucsnikat.

S amint száguld Tóbi, a haragos királytigris, az utcasarkon elkapja valaki a kabátja szarját s rával:

— Gázember!
Tóbi földördít.
— Éa?
— Te! Add vissza a kalucsnimat! A haragos oroszlan meghököl.

— A... z u... ré... e... z a kalucsni?
— Hát! E vitték a cukrászdából.

Tóbi mosolyg, bemutatkozik s becsánatot kér.

— A feleségem vitte e a lábú, E cserélte a magáéval. O yan szórakozott szegény...
... A kalucsni jogszert tulajdonnossa hosszú fekete bajusza alól néhány titkos mosolyt eresztett világunk.

Meghívás.

A debreczeni szabadelvű párthoz tartozó, Hatvan, Péterfia és Czegléd utcai választók a f. Decz. hó 15-én kedden d. u. 3 órakor a „Bika” szálloda kisebbik éttermében városi képviselők kijelölése végett tartandó értekezletre tisztelettel meghívattak.

Debreczen 1891 Decz. 11.

A párt elnöksége.

Helyi hírek.

Tájékoztató.

A királyi táblán hivatalos órák a segéd és kezdő hivatalokban d. e. 8—12, d. u. 2—5 óráig tartanak. — Az igazító, kiadó hivatal és az irattár a felelnek felvilágosításokat ad hétköznapokon d. e. 9—11, d. u. 3—4 óra közt; vasárnapokon és ünnepnapokon d. e. 10—11 óra közt.

Nyilvános olvasóterem a kollégiumban nyitva van hétfőn, szerdán, szombaton d. u. 3—6 óráig.

Anyakönyvtár a kollégiumban a közönségnek nyitva pénteken délután 11-től 12-ig.

Múzeum a kollégiumban nyitva van vasárnaponként, d. e. 10-től 12-ig.

Színházban előadások naponta péntek kivételével kezdődnek este 7 órakor.

Nagy sétahangverseny vasárnap és ünnepnapokon d. u. 6 órakor a „Margit fürdő” nagyszertében.

Decz. 10. d. e. 10 órakor városi közgyűlés. Jogász tanácsostély. A Bika disztermében. Deczember 12-én.

Decz. 14. Hajdúvármegye közgyűlése.

Decz. 14. Sajtópör Baráth Armin contra Steiner Károly.

Decz. 29. Zártkörű thea estély a Margit fürdő disztermében.

Decz. 30. Zion egyeslet tanzmulatsága a Szik-szaiban.

1892 január 2. Votélybál a Margit fürdő disztermében.

Január 16. Kefekötő ifjuság bálja a Margit fürdő disztermében.

Január 20. Timár ifjuság bálja a Margit fürdő disztermében.

Január 21. A polgári kör bálja a Margit fürdő disztermében.

Január 23. A függetlenségi párt bálja a Margit fürdő disztermében.

Január 27. A eszmadia ifjuság betegsegélyző egyesületének bálja a Margit fürdő disztermében.

Január 28. Zártkörű thea estély a Margit fürdőben.

Január 29. A szűrszabó ifjuság bálja a Margit fürdőben.

Febr. 6. A kőműves iparosok bálja a Margitfürdőben.

Febr. 10. A eszmadia ifjuság bálja a Margit fürdőben.

Febr. 25. Zártkörű thea estély a Margitfürdőben.

Febr. 26. Pincéz ifjuság bálja a Margitfürdő disztermében.

Febr. 27. Függetlenségi bál a Margit fürdőben.

— Isteni tisztelet. Holnap a nagy templomban Némethi Lajos a kistemplomban Minderent Imre. Uj templomban K. Tóth Kálm. n. Isptályi templomban Dicsófi József predikálnak.

— A „Csokonai kör” tegnapie idényben első felolvasó estélyén szép számu közönség vett részt, s ez az előkelő distingváltnagyob bára nökből álló közönség élvezettel hallgatta végig az estély két számát — ugy lapunk szerkesztőjének: Vértesi Gyulának kirajzait, melynek egy részét mai tárczarovatunkban közöljük — valamint dr. Balkányi Miklós a jövő Debreczen képt feltüntetést, szellemes és megrököztet keserű igazolást.

— Bizottsági tagok választása. Simonffy Imre kir. tanácsos polgármester következő hirdetményt bocsátotta ki: A városi törvényhatósági bizottságban négy választott bizottsági tagsági hely üresedésbe jöven, ezeknek az 1886. XXI. törvényezikk 23. § értelmében leendő betöltése iránt a választási eljárás a tek. bizottsági közgyűlésnek a folyó 1891. évi deczember 10-én 198/10,807 szám alatt kelt határozatával a folyó 1891. évi deczember hó 23-dik napjára tűzött ki. Az 1886. XXI. törvényezikk 96. § ban foglalt fentartás mellett választandó lesz: 1. a Hatvan-utcai 1-ső választókerület által egy bizottsági tag.

Választási elnök: Lengyel Imre, választási hely a város háza nagyerme. 2. A Péterfia-utcai II. választókerület által egy bizottsági tag. Választási elnök: Békessy László, választási hely a Kollégium. 3. A Czegléd-utcai IV. választókerület által két bizottsági tag. Választási elnök: Zádor Lajos, választási hely a város háza kisterme. A választásra jogosítottak névsora a törvény értelmében az országgyűlési képviselő választók folyó évre érvényes névjegyzékéből mindenik kerületre nézve a választási elnököknek kiadott. Minden választónak a választás alkalmával személyesen előmutatandó igazoló-jegy kézbesítetik s a szavazt-lapok is ugyanekkor fognak kiosztatni, melyekre mindenik választó az általa választatni kívánt egyén nevét feljegyzi. A választás a szavazók nevének és lakhelyének nyilvános feljegyzése mellett, személyesen beadott szavazt-lapok által történik; a szavazt lap több nevet tartalmaz az utóbb irt nevek számba nem vétetnek. A betöltött szavazt-lapok a választás napján reggeli 9 óratól kezdve délután 4 óráig a választási helyiségben adand k át. A kitűzött időn túl szavazt-lapok el nem fogadtatnak. Ha olyan választatik meg, ki miot legtöbb adófizető már tagja a törvényhatósági bizottságnak és a választást elfogadja, helye a sorrendben a következő legtöbb adófizető által poltatik. Az a ki több kerületben választott meg, azon kerületet fogja képviselni, melyet a polgármesterhez intézendő nyilatkozatában megjelölni fog; a többi kerület újból választ. Felhivatnak tehát a választók, hogy a választásra kitűzött időben és helyen igazoló-jegyeket s betöltött szavazt-lapjaikat magokkal vivén, megjelenjenek a választási eljárásra vonatkozó panaszok, vagy a megválasztott tag választatási képessége ellen tett észrevételek a választástól számított 15 nap alatt

az igazoló választmányhoz — melynek elnöke K. Tóth Antal bizottsági tag nyújtandók Debreczen, 1891. deczember 10. A hirdetményen tájékoztulás közölve van a legtöbb adót fizető és választott bizottsági tagok névsora. A hatvan-utcaiak vörös, a péterfiaiak fehér, a czegléd-utcaiak zöld szavazó lappal voksolnak. Hatvan-utczán van 333, Péterfián 368, Czegléden 407 szavazó polgár.

— O. T. Preiser Salamon ur a neki egyik kerületi kapitányság által egy kisebb peres ügyben megítelt 1 frt 50 krt. a debreczeni önkéntes tüzoltótestület segélyalapja gyarapítására adományozta.

— Halálozás Mely fájdalomtól megtört szívvel tudatjuk felejtethetlen nöm, sseretett, jó anyánk, gyermekünk, testvérünk és sógor-nönk Néhai Angyalos Tódorné született Kanynuk Paula asszonynak folyó hó 11-én d. e. 11 órakor, életének 36 ik, boldog házassága 13-ik évében rövid szenvedés után bekövetkezett gyászos elhunytát. Drága halottunk földi részei folyó hó 13-án d. u. 3/4 órakor fognak a róm. kath. egyház szertartása szerint a Miklós-utca 1963. számú halottas háztól a szentannai temetőbe örök nyugalomra letéltetni. Az engesztelő szt. missza áldozat pedig folyó hó 14-én d. e. 9 órakor fog az egek urának bemutatatni. Mely végtiszességétőlre az elhunytak rokoni, ösmerősei és tisztelői bánatos szívvel meghivatnak. Kelt Debreczen, 1891. Deczember hó 11-én Angyalos Tódor mint férj, gyermekei: Pali és Tódor, Angyalos Irma férjével Papler Ferencczel, Angyalos Teréz férjével Sinka Ferencczel. Kanyuk Mihály és neje szül. Ronsza Mária mint szülők; testvérei: Kanyuk József nejjével, Kanyuk Mihály nejjével, Kanyuk Leopold, Kanyuk Emilia és terje. Béke poraira! A temetést a Kegyelet temetkezési intézet rendezi.

— A jövő évi sorozás a 39. gyalogezred és a 3. honvéddalozozred kadjegyzítő parancsnokságaival egyetértőleg a katonai ügyosztály már összeállított. E szerint a sorozás márczius 1. 2. 3. 4. 5. napjaira van kitűzve. A sorozó bizottság katonai elnöke Mayer Guidó ezredes, polgári elnöke Boczkó Sámuel r. főkapitány polgári orvosa dr. Sárvári Gyula, sorozó tiszt Laviczka Aladár. Őt nap alatt azonban aligha lehet nagyobb erőfeszítés nélkül elvégezni a sorozást. — Hiszen s sorozásra felhívott állítási kötelezettek száma egyedül Debreczenből 783, és pedig I. korosztálybeli 331, II. korosztálybeli 252. III. Korosztálybeli 219. Ezekhez jönnek az idegen illetőségűek bizonyosan nagy számmal. Na most mar a törvény azt mondja, hogy egy-egy nap alatt 200 vizsgálendő meg, ezt teljesen elég is, mert elteik vele az idő reggeli 8 óratól délután 3—4 óráig. Négy napra jóval többjutt 200-nál az idegenekkel együtt az ötödik nap pedig lesz az elszámolás. Tessenék megfontolni!

— Félézer forint az Emke perselyekben. Az Erdély magyar közművelődési Egyesületnek a Debreczen városi és hajdúvármegyei főokja területén elhelyezett perselyeiben ez év folyamán körülbelül 500 forint gyűlt össze a nemes ezüld egylet javára. Tegnap is 31 beküldött perselyt Karap Mór, Péter Gábor és Bészler Károly felbontván, azokban 249 frt. 88¹/₂ krt találtak. Ez pedig találatot a következő urnóknál, uraknál és hivatalokban elhelyezett perselyekben: Kaszanyiczky Endréné 1 frt, Harangi Bálint rendőr fogalmazó 1.38, Sárváry Lőrincz járás bíró 15.81, Szombathy János rendőr főkapitányság cselédügyoszt. 2.22, városi ársvapénztár 37.15—, Hegedűs István jár. bíró 7.58, dr. Kola Jánosné 7.10, Márk Endre 2.49—, Huzly Lujza 3.20 Kárpali Péter 0.38, Papp István pertárnok 2.93, Gyórfy István b. újárósi bíró 7.09—, városi alapítványi pénztár 16.44, Végh Gyula alkaptány 22.87, Márkus Miksa 3.33, Kaszinó 11.93, városi házépénztár 12.19, Zichermann Herman, köztvetítő intézete 2.62, Rozen Gyuláné 1.44, István gőzmalom 4.70, Csapó István r. fogalmazó 9.43, Sinai Sámuel közvetítő int 3.10, Kaszás József b. újárósi jegyző 25.11, Debreczen sörösarnok 0.58, Kuncz József és társa czög 4.41, Béar Kálmán r. alka pitány 13.60, Debreczeni első takaréki pénztár 2.60%, Iparegyesületi takaréki és hitelintézet 2.50, rendőrfőkapitányság 4.20, Fehér Herman 2.83, Gergely Antal városi adópenztárnok 17.66. — Ezen igazán szép összeg felvív perselygyűjtésnek az eredménye. — Több perselyt már előbb felbontottak, másokat pedig még nem küldöttek be Bészler Károly pénztárnokhoz

— Az Influenza Debreczenben. Ez az olasz neví muszka betegség addig addig kísértett hetek óta az újsághasábokon, míg végre európai körutjában meglátogatta Magyarországot is. Egy héttel ezélt Budapestten tett félelmes viziteket s mikor a Dana két partján jól befészkelte magát, felült hirtelen a gyorsvonatra s két héttel ezélt Debreczenben tennet. Azóta szörványosan mutatkozik hol itt, hol ott s váratlan föllepéseivel nem kis gondot okoz a meglepett orvosoknak. Miután nem valószínű, hogy a kellemetlen északi vendég még sok galibát fog nekünk okozni, nem tartjuk feleslegesnek: ismertetni azt a gyógyszerert, amit legújában használnak az influenza ellen, Egy szaktoll a következőket írja az új szerről: Az új orvosság a kevert szalicilpreparatumok osztályából való; azt hiszik, hogy a szalicilipin a sokat kerest, influenza ellen való speciifikum. Több helyütt sikeres kísérleteket tettek vele. Mint minden fertőző betegségnél, az influenzánál is nagyfontosságú a higienikus diétetikus kezelés. De

a die
tege
mot
re al
A sz
léktü
köve
gyóg
14.0
—1/
legjo
veszi

pesti
ált
érkez
5-ik
mény
lettek
minő
város
lést.
tett
mely
most
a kor
viselő
kik
külte
szul,
Miko
nokk
száll
czéd
végre
Jó p
rért
Aul
éle
meg
étel
előtt
röve
ki a
kupi
neki
tuki
debr
mond
egyé
ozim
1849
— E
mely
hogy
mely
lemi
ni fog
társá
alein
sunk
got

esete
tára
zárj
azért
ottar
rutbe

egyle
rend
díj s

akar
és ir
hó e

dr. C
kár
alüg

hapit
mond

hogy

én p

fejem
zemb
hát
zemb
dom,
most
hogy
az k

ték,

bosz
mart.
hatós
levele
intézk
ispán

mint
eln
1891.
e. 10
rende
Elnö
ujtá
okáb
tatik
határ

melynek el-
ag nyújtandók
hirdetményen
adót fizető és
ra. A hatvan-
er, a czegléd-
solnak. Hatvan-
zeglédén 407

ur a neki
egy kisebb
rt, a debre-
segélyalapja

mtól megtört
öm, szeretet,
nk és sógor-
született Ka-
11-én d. e.
og házassága
aa bekövetke-
balottunk földi
órákor fognak
a szerint a
tas háztól a
alomra letéte-
ldozat pedig
fog az egék
tisztességtől
rósei és tiszt-
án. Kelt Deb-
k Angyalos
ai és Tódor,
r Ferenczcel,
a Ferenczcel,
Ronsza Mária
k József neje-
nyuk Leopold,
s poraira! A
si intézet ren-

99. gyalogzred
lkészítő pa-
a katonai ügy-
szerint a soro-
ojaira van ki-
elnök Mayer
czó Sámuel r.
Sárvári Gyula,
Dó nap alatt
erőszítés nél-
Hiszen a soro-
zék száma
pedig I kor-
rbeli 252. III.
bűnek az idegen
számmal. Na,
ia, hogy egy-
meg, ezt tel-
g az idő reg-
g. Négy napra
enekkel együtt
számolás. Ta-
e perselyekben.
lési Egyesület-
hajduvármegyei
erselyben ez
rint gyűlt össze
Tegnap is 31
Péter Gábor
szokban 249
g találtatt a
s hivatalokban
anyizsly End-
dőr fogalmazó
ró 1581. Szom-
ság cselédügy
37.15—, Hege-
Kola Jánosné
y Lujza 3.20
ván partárnok
si bíró 7.09—,
44. Végh Gyula
a 3.33, Kaszinó
9. Zichermann
2. Rozen Gyu-
70. Csapó Ist-
ámuél közve-
ujvárosi jegyző
58. Kuncz Józ-
Kálmán r. alka-
akarék pénztár
és hitelintézet
Fehér Har-
si adópenztár-
p összeg félévi
re. — Több per-
másokat pedig
Károly pénz-

ba. Ez az olasz
addig kísértett
míg végre euró-
Magyarországot
sten tett félel-
a két partján
irtelen a gyors-
erenceben ter-
ratkozik hol itt,
el nem kis gon-
oknak. Miután
leletlen északi
mekünk okozni,
mertetni azt a
használnak az
a következőket
osság a kevert
ból való; azt
sokat kerest,
m. Több helyütt
e. Mint minden
szánál is nagy-
ikus kezelés. De

a dietetikus intézkedéseken kívül már a be-
tegség fölmerülése óta különféle antiperitiku-
mot alkalmaztak, melyekkel azonban többnyire
alkalmatlan és aggasztó tünetek jártak.
A szalipirin egyik nagy előnye, hogy a mellé-
léktünetektől megkíméli. Legkönyebben a
következő rendelvény szerint vehető be a
gyógyszer: Salipirin Riedl 6,0 Glycerin
14,0 Syr. Rub. Id 30,0 Aqu destill. 40,0 1/4
— 1/2 óránként egy evő kanállal. A gyógyszer
legjobban hat, ha délutáni három órától fogva
veszik be rövid időközben.

— A barátságatlan Debreczen. A Buda-
pesti Hírlap szellemes tércza írja Sipul'sz
által feltett 12 kérdés majdnem mindegyikére
érkezett válasz folyó hó 10-ikéig. Debreczen az
5-ik érdekli, a mennyiben az ország közvéle-
ménye megnyugtatósaul erre adandó válaszok
lettek volna hivataly eldönteni azon kérdést,
minő barátságatlan fogadtatásban részesítette
városunk a 48—49-iki kormányt és országgyü-
lést. Egyetlen válasz érkezett be vagy közölte-
tett a Budapesti Hírlap f. hó 10-iki számában,
mely így hangzik: „Ugyanmilyra igaz, hogy még
most is emlékezem ra. A debreczeniek nem csak
a kormány oda menekülő tisztviselőivel, a kép-
viselőikkel, meg ama számtalan ifjú emberekkel,
kik Windischgrätz bosszúja elől Pestről menek-
ültek, bántak, mondjuk ki magyarán: komi-
szul, de még a katonákkal, a honvédekkel is.
Mikor Lauer György ezredesrel (később tábor-
nokkal) oda érkeztem, alig kaphattunk éjjelre
szállást; nem használt a városi beszállásolási
cédzula, sem az ezredesem komoly fellépése, sem
végre kettőnknek szemeszedett káromkodása.
Jó pénzért, előre bosszusan kiakadtunk napi bé-
rért tartottak meg végre házuk nála. —
Atulint, az ezredes segédje, egy fiú tetlen
éle. Kamrába került-m és ha jó bundám nincs,
megfagytam volna, szó sincs róla. Hát még
étel és ital dolgában! E perczen is látom
előttem, e civis gazdát, mikor hajnalban mér-
róval kezében, nagy cirkumspékcióval mérte
ki a szalonát, és még nagyobb precizióval
kapicázta a pálinkát. Szóval nem kellettünk
neki; ezt már pár nap alatt, hogy nála volt-
tunk, ugyancsak éreztette velünk. Ez az egész
debreczeni nem csak barátságatlan, hanem
mondhatni majdnem ellenséges fogadtatás
egybirant humoristica megvan örökítve ily
czián munkában; Menekves Debreczebe az
1849 év kezdetén. Történeli rajz. Irta. — r,
— Pest 1850. — K. T. Eddig a közlemény,
mely nagyon magán viseli azon jellegét,
hogy a felelet adója alighanem ugyanegy sze-
mely azzal kinek agyában a kérdés is megszü-
lemlett. Egybirant lapunk hétfői számában közöl-
ni fogjuk azon adatokat, melyek e tárgyban a kor-
társaktól Komlóssy Arthurhoz, a Csokonai kör
alelnökéhez — beérkeztek s melyek tudomá-
sok szerint ugyancsak hétfőn látnak napvilá-
got a Budapesti Hírlapban is.

— Bezárt óvodák. A hatéven aluli gyer-
esetek merülvén fel, a tisztifőorvos javasla-
tára a kisdóvodákat bizonytalan időre be-
zárták. Az árok-utcai elemi iskolában pedig
azért szüntették be az előadásokat, mivel az
ottan lakó tanító három gyermeke számárhu-
rutban megbetegedett.

— Dalestély. A debreczeni munkás dai
egylet ma este érdekes műsorozattal dalestélyt
adott a Margit fürdő dísztermében. Belept-
díj személyenként 50 kr. Kezdődik 1/2 órákor.

— Lapunkat mindazoknak kik elfizetni
akarnak, de előbb a lapot ismerni akarják, ha
ez iránt megkeresik kiadóhivatalunkat, január
hó elsejéig ezt nekik ingyen küldjük.

— Kinevezés. Az igazságügyminiszter
dr. Oláh Miklós hajduvármegyei főispáni tit-
kárt a marmaroszigeti kir. ügyészséghez
alügyészsévé nevezte ki.

— Lekülsmeretes pofozkodó. Beállt a
hapatánysághoz B. S. polgártársunk és ezeket
mondja:

Instálom, tegnap be voltam rugva és po-
fon ütöttek.

— Az baj.

— Dehogy! Nem az a baj, hanem az
hogy én is viszáltöttem.

— De hisz akkor kvittek.

— Dehogy vagyunk kvittek: Mert akit
én pofon ütök, annak a feje is be szokott törni.

— Hogy-hogy?

— Hát ugy kérem, hogy nekem csak a
fejembe száll a bor, de a lábamba meg a ke-
zembe nem. Ennek folytán, hogy pofon ütöttem,
hát ő összeesett. Ekkor egy követ vettem a ke-
zembe és azzal bevartam a fejét. Ezt onnan tu-
dom, mert a feleségem vért látott rajtam. Már
most tessék nekem azt az embert előkeríteni,
hogy kiengesztelhessem. Mert én nem vagyok
az az ember, hogy a kinek bevartam a fejét,
azt ki ne engeszteljem.

A lekülsmeretes pofozkodót haza küld-
ték, hogy várjon, míg az illető jelentkezik.

— Veszett eb garázdálkodik jelenleg Szob-
szőlőn. Egy asszonyt és számos állatot meg-
mart. Szoboszólón meg vannak rémülve és erőlyes
hatósági intézkedést várnak. Szoboszólóról számos
levelet kaptunk, melyben kéri ezt az erőlyes
intézkedést. A kérelmet ajánljuk a megye al-
ispánjának szives figyelmébe.

— A „Debreczeni korcsolyázó egylo.“
mint Ferenczy Lajos egyleti
előnök lapunk utján a t. tagoknál tudatja
1891. évi december 13-án, azaz vasárnap d.
e. 10 órákor a városihaszta kistanácsotérben
rendes tisztújító közgyűlést tart. Tárgy: El-
nöki jelentés, számvizsgálói jelentés, tiszt-
újítás, indítványok. A közgyűlés részvétlenség
okából elmaradása esetén egy hétre elhalasz-
tatik, mely a tagok számára tekintet nélkül
határozand.

— Uj kerületi szűzész. Az egészség-
ügyi bizottság a megüresedett 1. kerületi
szűzészni állásra Bércsi Mihályt hozta
javaslatba. A kinevezés a polgármester joga.
— Egyleti értesítés! A budapesti ita-
lános munkás betegsegélyző egyesület, debrecze-
ni előhelyének választmányja tudatja az elő-
hely tagjaival, miszerint az egyleti orvosurak
mindennap reggel 8 órától 9-ig délután 2
órától 3-ig rendelkeznek az egyleti betegek ré-
szére, mely rendelési időt kéretnek a tagok
szigoruan megtartani A debreczeni elő hely-
választmány.

— Kimutatás veszett kutya harapásokról.
A belügyminiszter adatokat kíván összegyűj-
teni arról, hogy 1890 apr. 15-től, 1891 apr.
15-ig, a mikor már márkódásban volt a buda-
pesti vasszettseg elleni védelő intézmény,
hányan haltak meg olyanok, akik vasszettseg
ellenes gyógyításban nem részesültek. — Ez
a miniszteri rendelet megjött Debreczen város-
tanácsához is, mely a mellékelt mintát kitöl-
tés végett átadta Sárvary Gyula tisztii főor-
vosnak.

— A Margit fürdőben holnap vasárnap
tartandó hangverseny műsora a következő: 1.
Krausz induló Czapek. 2. Csokonai nyitány
Kéiertől. 3. Tavaszi hangok. Keringő. Wald-
teifeltől. 4. Csalogánydal Zelleről. 5. Nagy
egyveleg „Aida“ operából Zimmerman-Vardi.
6. Kéz a kézben. Hangverseny poika. Schir-
teitől. 7. Holtak táncza. (Dausse macabre)
symphóniai költemény C. Saint Saens. 8.
„Deutschaemeister négyes“ Zichrertől. 9. Egy-
veleg „Don Császár“ből. Deilingertől.

— A kapitányi hivatalok EMKE-perselyeit
tegnap bontották fel. Közel 100 rzt az az ösz-
szeg, melyet e perselyek kiadtak a hazafiás
cézúra. Meg kell említenünk, hogy egyetlen pityke,
vagy fületlen gomb sem volt bennük, mindenki
becsülettel tette beljök önkéntes adományait.

— A nyári szinkor epítés ügyében teg-
nap ülést tartott egy sakebb körú bizottság.
Jelen voltak Bucsko Sámuel r. főkapitány,
Komlóssy Dzsóz, Balogh Mihály, Szabó Jó-
zsef, Leszkay Andras és Stani Géza. Az
értekezleten megvitatták a magyaréldi nyári
szinkor építési programját s azt javaslat
alakjában a decz. 15-dikén vagy 16-dikán
összehúzó nagybizottság elé terjesztik.

x Az ország gazdaközönsegének, de külö-
nösen a lötenyestöknek, mely „Tata-Tóvárosi
magyar Sport-Fluid“ czim alatt bocsájtott for-
galomba, s Karika Béla ur tatai gyógyszerész
találánya. Ez az egyedüli nyilvános forgalom-
ban levő lö-üditő és erősítő folyadék, mely
magyar készítmény magyar lovakon lett kipró-
balva, hmi talajmechanica és gazdasági viszonyok
közt elő állat alkalmányos lovak benasagatni,
rheuma és sántaságokat, bicsakások és hülsé-
két, trainingnél használják. A szert már az is
ajánlja, hogy a világhírű egyes istállók, hazá-
jából, Tataból indul ki, a hol is, kizárólag és
egyedüli csak van készítmény.

x Csinos szobnaprak jelentek meg
Csatny Ferencz kiadásában, és pedig lap-
naprak (16 kr.) tárczanaprak (20 kr.) ez
utóbbi díszes kiállításban is megjelent 30 kr.
arban s dombor nyomással selyem kötésben
60 kr. arban.

x Kacz Lajos bornagykereskedő árjegyzé-
két veszik t. előfizetőink lapunkhoz mellékelve.
Ajánljuk a t. közönseg figyelmébe.

— A központi Antiquariumnak mai lap-
punkhoz mellékelte könyvjegyzék-
két ajánljuk t. olvasónk szives
figyelmébe. Irta. mutak remekei, klasszikusai,
ugy dísz valamint az olcsó kiadásokban, ifju-
sági iratok, regények és muattató olvasma-
nyok, nemkülömben történelmi, föld és uti-
rajzok, jogi és politika i-
munkák és más hasznos m-
űvek dus választékát találja benne az olvasó leg-
nagyobb részben annyira olcsó árakon hogy e-
nagy figyelemmel összeállított jegyzék tüzetes
áttekintését a legsürgösebben ajánlhat-
juk mindazoknak a kik jó és olcsó olvasmány-
valamint ajándékkönyveket kívannak a közeli
karacsanyi ünnepek alkalmából, valamint téli
olvasmányoknak.

x Löwenstein M. (Budapest, IV. Eskü tér.)
fűszer nagykereskedő árjegyzékét veszi a t.
olvasó közönseg, ajánljuk figyelmébe.

x Fischer Jakab látszerész lapunk mai
számában foglalt hirdetésnyére ez uton is fel-
hívjuk olvasóink figyelmét.

x Bái és lakadalmi meghívók, új-
évi üdvözlötek, névjegyek, tánczrendek,
eljegyzési kártyák, üzleti kártyák, levél-
papír és borítékok, körlevelek szines és
egyszerű megszokott izléses kiállításban,
olcsó árszámítás mellett legjobban meg-
rendelhetők a „Debreczeni Ellenőr“ könyv-
nyomdájában.

Vegyes hírek.

* Színházegések statisztikája. A bécsi
Ringszínház leégésének szomorú évfordulója
alkalmából ez idén is összehívották színház-
egések statisztikáját. A múlt év utolsó havá-
ban még két nagy tüzetet volt: leégett a
clermoud-ferandi és porsmouthi Royalamfi-
heatrum. A folyó évben eddig 28 színház és
színházterem hamvadt el teljesen, közte 20
amerikai, hol az ellenőrzés hanyagabb. A leg-
több színházi tüzetet nappal történt, a mikor
nem volt közönseg a színházakban és csak
egy esetben veszett oda két emberélet. Az

európai színházak közül leégett a remscheidi
„Germania“, az idstedti városi színház, a
ceuwedti lövészházi színház, a rocheforti szin-
ház, a lübecki Variété-színház, a liverpooli
Gaiety-színház (ez utóbbi három szeptember-
ben), a charkovi Tivoli-színház és az olden-
burgi udvari színház. Ezenkívül számos szin-
házi riadalom, vak tüzi láрма, karzatbecmlás
és hasonló baleset történt.

* A Sidoli testvérpár drámája. Több
fővárosi lap is hozta a hírt, hoztuk mi is,
hogy a Debreczenben is megfordult Sidoli
Caesar czirkuszlovart a testvére, Francini
meggyilkolta szerelomfélést miatt. Most az
állítólagos „testvérgyilkostól“ levelet kaptunk
Jassyból, hogy ez az egész hír valótlau,
miadkét testvér a legjobb egyetértésben él
és játszik a czirkuszban s fölülte bosszan-
kodnak rajta, hogy ilyen módon csináltak a
czirkusznak reklámot.

* Leégett tüzijátékgár. Louisvillében egy
tüzijátékszer-gyár leégett. A gyár negyedik eme-
letén negyven leány volt: közülök öten a lán-
gok martalékául estek; a többiek az ablakokon
kiugráltak ugyan, de madnem valamennyien ha-
lálisan összezuhtak magukat.

* Munkások vasárnapi szünete. Baross
kereskedelmiügyi miniszter, Csáky Albu gróf
váltás és közoktatásügyi miniszterrel egyet-
értőleg, január 3-án d. e. 10 órára szűkebb
körű értekezletet hívott egybe, a kereskedel-
mi miniszterumba. Az értekezlet tárgyai
fogja a kereskedelmiügyi miniszter indítvá-
nyait az ipari munkások kiművelésére vonat-
kozólag. A főb indítványok: a muzeumok
vasárnapokon egész napon át való nyitva
tartása, mutatónyokkal egybekötött felolva-
sások a természettudományból, történelemből,
munkáskönyvtárak létesítése, s a vidéken, a
Budapestnek működő népoktatási kör mintá-
jára, tanfolyamok rendezése. Örömmel üdvö-
zöljük a kereskedelmiügyi miniszter aköz-
ját, mely ha létesül, nagy befolyással lesz
munkásainak társadalmi életére.

* Fejedelmek szokásai. Császári és királyi
sarjaknak is megvannak egyéni szokásaik. A
veizi herceg beszélgetés közben balszemével
hunyorog; fia, Edward újval minduntalan
alta alá nyul; Wilmos német császár erőlye-
sen pötri a bajuszát; Umberto olasz király
gyöngéden simogatja azt; a mi királyunk
gyakran simítja szakállát; a czár kezével
fejébujához nyul; a khedive bal lábát lö-
bojja; Mária Terézia főhercegnő, Károly La-
jos főherceg neje, nem képes beszélni, ha
csak bal halántéka fölött levő kis fürtöcs-
kéjét nem huzálja.

* Betörő diákok. Brüsszelből írják, hogy
a múlt éjjel körülbelül száz részeg egyetemi
hallgató a Rue Laurentin több házba betört. A
zavargó diákok farkos botokkal három embert
levettek, összetörték az összes burtorokat és a
legdurvább csinyeket vitték véghez. A rendőr-
egység is bevetették de őt csak tört is megsebe-
sítették. A rendőrségnek azonban sikerült har-
mincz tanuló elfogni.

* A példa vonz. Anastasius vállalata Olasz-
országban is megtetszett egy rablóbandának. —
Az Orzieri melletti épülő vasut vállalkozót, —
Beorchia Emil és Rosazza Pált megtámadták
és elhurcolták. Az előbbi aztán szabadon bo-
csátották azzal a megtagyással, hogy három nap
alatt teremtsen elő 800,000 frankot Rosazza
kiváltására. A lakosság nagy izgalomban van.
Egy szakasz katonaság ildózi a rablókat.

* Gyilkos földirtokok. Több napi meg-
szakítás és 90 napot igénybe vevő végtárgya-
lás után tegnap, reggel 9 órákor hirdette ki a
komáromi kir. törvényszék a rablógylókossá-
g vádolt Thuróczy Lajos és Deaky Viktor
előtt az ítéletet, kik a múlt évi december
19-én Garai övedi pénztárnokot előre megfon-
tolt szándékkal meggyilkolták. A törvényszék oket
életfogytigani fegyházra itelte. A ítélet ellen
a vádlottak, valamint a védők fellebbeztek. A
kir. ügyész az ítéletben megnyugodott.

* Lovak tulságos pihenetése. Tulságos
pihenetése a lovaknál mindig hátrányos er-
edményeket szül. — Minél gyorsabb járásra al-
kalmas a ló, annál hamarabb fog az ily pihen-
tetés rossz hatása a rajta megéltszani. —
A takarmányadagok redukciója: —
melyet némelyek ily esetekben alkalmazni
vélnék, a bajt inkább súlyosítja, semmit csök-
tetni. Tehát csak mozgás az orvoszer, olyan,
a mely az állat rendeltetésének, mérsékletének
és állapotának megfelel.

OSARNOK.

Gondolatok a női műveltségről.

(Naplóműből.)
A feleség.

A leány a lelkész és a szülők áldásával
hagyja el eddigi helyzetét s lép a házasságba.
E pillanattól fogva többé nem önmagáé,
mert élete férjének életével legbensőbb kap-
csolatba jut; érette él, valamint a férjnek is
kötelessége, hogy feleségeért éljen. Egész
élete és működésében, gondolkodásában és
törökvésében teljes fordulat áll be. Vajjon e
tordulat — ha a kívánt sikert biztosítani
őhajtja — nem igényli-e a legszigorubb önis-
meretet, a leggondosabb előkészülést?

Ha a férfiak mai napján a nők valódi
műveltségének hiányáról panaszkodnak, ugy
tulajdonképen ez alatt alig érthető egyéb,
mint az, hogy a nők nem készítettnek elő-
elegéseg gonnal a hitves, a feleség kö-
telemire. A különben szép műveltséggel bíró
hajnidon sem felülhet meg néha a méltányos
igényeinek, ha elmulasztotta magának azon

gények és követelményekről tiszta forgalmat
szerezni, melyeknek a hazas életben meg kell
felelnie. Az elmulasztottat pedig bajosan le-
het helyrehozni.

De hány nő van olyan, kik még csak
meg sem kísérik azt, hogy jövő életpályá-
lyukra kellő komolysággal elkészüljenek, kik
nem gondolnak azzal, mi vár rájuk, mint
feleségre, háziasszony és anyára.

Teljesen tájékozatlanak levén azon köte-
lességekre nézve, melyeket a természet szent
kincsül rájuk bízott, ezren és ezren lépnek
házassági frigyre, melyben csakhamar a leg-
szánandóbb alakban tűnnek fel.

De jaj azoknak, kik bátorokdának
ilyenektől a valódi műveltséget megtagadni!
Bizonyára kemény haraggal támadának a
bíralók ellen!

Mert hol létezik mai napság oly nő,
fiatal vagy koros, előkelő vagy szegény, ki
nem művelte az ézi magát? Különben az ö-
becsérzet tuozásában nemcsak a nő, hanem a
legjobb ember szenved kisebb nagyobb mér-
tékben.

Akárányszor halljuk e megjegyzést:
mily műveltetu ember ez! De mondanák
csak ő felőle ezt, bizonyosak lehetnek abban,
hogy haragra gyulna, ha meg oly alapos
érvekkel is bizonyítanak állításukat. Csak
kevés ember bír igazi műveltséggel; az igaz
hogy mindenki azt hiszi magáról, miszerint ő
bír azzal.

Ez azt hiszem enél, hogy a valódi
műveltséggel bíró ember kötelessége, akkor
midőn egész életére kiható, fontos lépésre
határozza el magát az: hogy beható önvizs-
gálódás nyomán győződjék meg arról, meg-
vannak-e benne mindazon tulajdonságok és
erzületek, melyek egy talán hosszú, együttes,
boldog életre képesítetnek. A hajadonnak
szabad-e ily lépést tenni benső önmegismerés
nélkül, ha szívében nem él azon bizalom,
hogy az elváltandó kötelességek teljesítésének
hüen megfelelehet; ha nem érzi magában a
szükséges erőt a reá várakozó kötelességek
elviselésére, ha hiányzik lelkéből az erős
akarát és tehetség boldoggá tenni azon férfi-
ut, kit választott, s kivel boldog remél
lenni?

Csak művelt lélek ismerheti meg önmag-
gát és embertársát. Szellem nélkül a nő nem
lehet szeretőremelő; képrálen családii tűz-
helyét a terj legkedvesebb otthonává tenni;
nem leht valódi, benső társa, örömben,
gondjaiban — küzdelemben.

Hány nő fogadja e az oltár előtt férje
keztét, a házasszony koronáját, a nélkül, hogy
egy tlen egyszer magába szálva gondolkodott
vo-na ennek jelentőségéről!...

Az eljegyzés és egybekelés között gyak-
ran rövid idő van; de elégséges arra, hogy a
fétival éreztessék azon áhídsáhatatlan irt,
mely által egész életében el leendő választva
a nőtl.

Es honnét van ez? Onnét, hogy a nő,
minden gondtól mentve minden kívánságát
tejesítve látja ugyan, de nem képes szellemi
fogyatékoságnal fogva ama kölcsönös meg-
elégedést és boldogságot nyújtani, melyre
egyedüli az öntudatos, művelt és eszes nő
képes.

Szomorú a férfira nézve, ha a nő szole-
lomo mindarról, a mi férje lelkében él, mit
sem képes észrevenni és felfogni; ha gond-
terhelte kedélye nem talál részvetésre és
könnyebbülésre a kölcsönös bizalom nyilatko-
zataiban; ha szives hallgatója csak, — de
nem eszes tanácsadója.

A valóban művelt nő egyedüli boldog-
ságot csak abban találhatja, ha működésének
sikerével másokat boldogít. A hol ez hiányzik,
ott hiányzik a valódi nőiessege. Ez a termé-
szet törvénye, melyet a nőnek ugy a család
körében, mint minden egyéb életpályán a
szeretet hivatásul tűz ki.

Minden éremény, minden törekvés, mely
a természet által a női szívbe vésett törvé-
nyen alapul, etterleik őt tulajdonképeni hiva-
tasátó. s kietlen utakra vezetik.

A férfi megkísérelheti, hogy tulajdon-
képeni hivatásától eltérjen, de ez rá nézve
kevésbé kárral jár; önmagától vissza fog
ismét ahoz térni; de ha a nő hivatásának
törvényei ellen vét, akkor egész életére nézve
elvészti támpontját.

A mi a nő szívében él és örül, mindaz
szeretetének melegében éleszt és öröme gyu-
laszt. „A szeretet a nő élete“, mondja Jean
Paul. Azt hiszem e rövid szavakban nagy
igazságot fejezett ki.

Azért a legelső érzelme, melylyen a
hajadonnak a jövőndő férjnek hozományul
keli nyújtania s mint hivatásának hüen
megőrznie kell: a valódi szeretetet.

Ez által a házassélet alapfeltétele bizto-
sítva van, mert soha sem lesz a férfi érzéket-
len és közönyös hü és oadaó nőhöz; érzel-
mét viszonzni s általa magát helyes irány-
ban vezetetni fogja.

Regényekben nem ritkán olvasunk oly
fériaokról, kik a nő önfeláldozó szeretetével
visszaélnék és azt lábbal tiporják. Nézetem
szerint ezek nem egyebek, mint a kézelet
szörnyszülöttei, arra számítva, hogy hatást
keltsenek. Hála Istennek, a valóságban ily
esetek oly ritkák, hogy komolyan számba
sem vehetők.

W. L.

Fűszerkesztő és kiadó laptulajdonos:
Vértesi Arnold.
Felelős szerkesztő: Vértesi Gyula.

Bőr tisztáltságság.

szeplo, borküteg, májfolt, rúcsök stb. ellen.
leghatóságabb gyógyszer:

Bergmann nyirfa-balsamszappana.
egyedül Bergmann és tsa által Drezdában
25 és 45 krért kapható Dr. Rothschnek
V. Emil gyógyszerárában.

SARG Glycerin
különlegességek.

Sarg F. A. feltalálása és bevezetése óta
ő felsége a királyné és a legmagasabb
udvari körök tagjai, nyugiat sok idegen
uralkodó által használva. Ajánlja Baron
Liebig, Hebra, Zeissl, Scherzer ud-
vari tanácsos tanak stb. Thomas bé-
csi, Meister gothai udvari fogorvosok
által.

Glycerin szappan papirban, szelen-
cékben, deszkákban és dobozokban. —
Méz Glycerin szappan caroban. —
Folyadékos Glycerin szappan üveg-
csében. — Toilette carbol gycerin
szappan. — Eucalyptus gycerin
szappan. — Glycerin szappan (hajnövesztő
szer). Chinin gycerin kenőcs. —
Glycerin crème. — Toilette gycerin

KALODONT, stb. stb.
F. A. Sarg's Sohn et Co. cs. k. udvari
szállító.
Kapható helyben a gyógyszerészeknél és
illatarusoknál.

Utezai lakás

kiado május 1-re

Nagy-uteza elején az 1708. sz. emele-
tes házból és Széchenyi-utezán 1812.
sz. a.

Karácsonyi és Ujévi
ajándéku

leszállított árak mellett

Női ruhaszöveteket és díszeket
Mosó velezeket és Toileket,

Himalay, Berliner
kendőket,

Kötenyeket és egyéb
divat esikkekot
ajánl

Gyenes Lajos

Debreczen, főter városház épület.

Németország tekintélyesebb orvos egyetemi-
ki felülvizsgált és a cs. kir. magyar helytartóság által
tűnő hasznosonvétege miatt engedélyezett **Weber-féle**
köszvényvászson

köszvény, rheuma (dégsgagatás), keresztcsonttájás, or-
báncz, mell-, hát-, és gerincbántalmak, lábköszvény-
izületi bántalmak stb., mindenféle kéz- és láböröcs s,
különösen öreg erek, megdagadt tagok, flezamodások,
oldalyillások ellen, mint biztos és gyors gyógyszer
bárkinek melegen ajánlható.

Ezen köszvényvászson a hasonló fajtáktól az által
különbözik, hogy a esodlatos gyögyerő, más szerektől
eltérően, melyek bedörzsölés stb. által használatnak,
a szenvedő testrésze helyezettnek és ezáltal azt a hi-
deg levegő behatásától megóvják és az állandó lélekzést
nem akadályozzák.

Csomagokban, használati utasítással együtt 1 frt
05 krért kapható; kettős, erősebb fájdalomakat enyhítő
vászson pedig 2 frt 10 krért.

Csak a védjeggyel ellátott csomagok valódiak.

A dr. Buron-féle

Párisi általános tapaszt,

minden képzelhető veszélyes seb, esont- és lábdaugant,
valamint mindennemű sebek, gonyvadás, dagantok
(tályog), körgyngyaladás, az ugynevezett főreg, égési se-
bek, minden eshetőleges sérültség, sharapás, ütés vagy
vágás és fagyás folytán keletkezett ebeket még a leg-
makacsabb esetben is sikerrel gyögyit.

Ezen párisi általános sebtapasz főelőnye, hogy
töle a seb bármilyen jel hitralagysa nélkül be-
heged.

Egy tégey használati utasítással együtt 35 k.
nagy tégey 70 kr.

Valódi minőségben kapható:
Debreczen, Dr. Rothschnek V. Emil gyögy-
szertárában.

(Telephon 5. sz.)

ELADÓ

a nagy-mester-utczai 1214. sorszámú

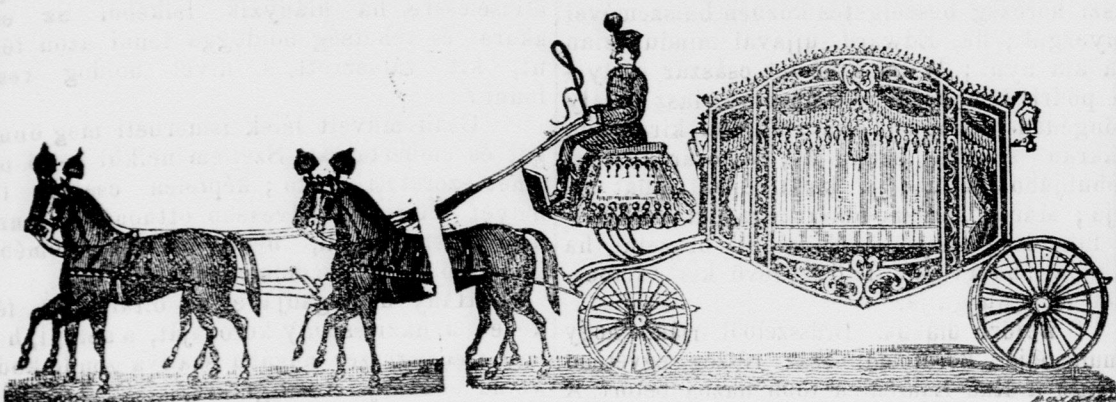
ház és ondódi földje.

Ajánltatik megvételre oly
családnak, mely maga kíván
lakni egy udvarban.

Ertekezhetni

Kovács József ügyvéddel

n. hatvan-u. 1443. sz. a.

Uj temetkezési intézet.

Dankó Mihály

ujjonnan berendezett temetkezési intézete
DEBRECZENBEN. Czégéd-utca, 2155 agyógyszertárral szemben

A n. é. közönség e ismerő bizalmánál fogva, b. tudomására hozom, miszerint
üzletemet fokozatosan oda fejlesztetem, hogy a temetkezéshez megkivántató

erozfa és mindennemű

behuzott egyszerű és díszes koporsók,

halotti kellékek, gyászokcsik, legszebb kivitelben,

a gyászoló felek igényeikhez mért

tisztességes olesó árért

szolgáltának ki.

Fő törekvésem leund mindig a szolid verseny betartása mellett a szigorú pon-
tosságáig figyelem.

Elvállalom mindennemű temetések rendezését, helyben
mint vidéken. — Hullaszállítás minden irányban.

Erez, mü. és élő virág koszorúk előállítását szalag felírás-
sal — vagy a nélkül — a kor kívánalmaihoz mért olesó árért.

Kérve a n. é. közönség pirtfogó támogatását, hogy a szomorodott felek igé-
nyeit továbbra is méltányosan elégithessem ki.

Debreczen, 1891. april hó.

Kiváló tisztelettel

DANKÓ MIHÁLY.

Az általános ismert jó hírnévnek örvendő
több o'dalulag kitüntetett sósborszesz készit
ményem — kelendőségénél fogva — sok után
zásnak lévén az utóbbi idő-n kitéve, elh tá
roztam, hogy azokon ezimjegyeimet módosi-
tom s arra kék nyomatban saját házam külső
alakját veszem föl, bejegyeztetvén azt egyszer
mind védjegyként a budapesti iparkamaránál.

SÓSBORSZESZ

gyors enyhítést eszközöl: csuzos szaggatás
fagyás, fog és fejfájda'mak, szemgyenge-
ség, benuások; zsugorok stb. ellen; de
különösen a bedörzsölés kenő gyuró gyögy-
módná (massage) igen jó hatásunak bizo-
nyult. Fogti zti ő szerül is igen ajánlható a mennyiben a fogak fényét elősegít
a foglust erősbiti és a száj tiszta szagta'an izt nyer a szesz elpárolgása után
valamint ajánlatos e szer fejmosásra is, a hajdegek erősítésére, a fejkorpakép
zódés, megakadályozására és annak megszű telésére.

Ará egy nagy üveggel 00 kr. egy kisebb üveggel 45 kr.

Brázay Kálmán

Budapesten, IV. kerület Múzeum körút 23. sz. Kapható Debreczenben
GERÉBI FÜLÖP urnál.

KOHN HENRIK DEBRECZEN,

FŐ-ÜZLET KENYÉR-PIACZ 12. FIOK-ÜZLET 1712.

Ajánlja ujjonnan berendezett fűszeranyag és festékáru rak árát
nagyban és kicsinyben.

Chinaí peocó, Mandarin, Orosz, karaván és a legfinomabb
Császár keverék teákat.

Legfinomabb Sajtokat, Caviart és ha'at. — Angol, Cuba, Jamaíka és Ananász rumot.
Kitűnő Tea-süteményt.

CZITROMOT és NARANCST a legolcsóbb forrásból.

Valódi amerikai és belföldi petroleom nagy raktára.

Ízósó és egész fehér, darált só.

Szepességi főzeléket, boszniai szilvát, lekvárt,
a legolcsóbb ár mellett. — a teintetes tisztikar figyelmét van sz rencsem felhívni
a Szeptember hóban kibocsátott körlevelemre.

KARÁCSONYI és UJÉVI AJANDÉKRA

finom PEZSGÓ borokat 2 forinttól feljebb.

A Debreczeni Ellenőr könyvkötészetében

mindenféle díszes és egyszerű

K Ö N Y V K Ö T Ö I
m u n k á k

gyorsan pontosan és jutányos árban elkészítettnek.

Uj! Uj! Uj!

TATA-TÓVÁROSI
MAGYAR
SPORT-FLUID
űdítő, erősítő és gyógyító
folyadék
lovak számára.

Ezen saját találmányú és védjeggyel ellátott tata-tóvárosi magyar Sport-Fluid, hírneves állatorvosok, tapasztalt létenyésztők és kiválóképző lödimitők (trainerek) által ajánlva és 20 év óta legsikeresebb eredménnyel kipróbálva és szerfölött kitűnőnek találva.

A tata-tóvárosi magyar Sport-Fluid fokozza a ló erejét, munkára való képességét, kitarító és gyors futó képességet ad, és a futó izmokat erősítvén, sérülést és tüszősséget nyer a ló.

Beteg lovaknál használva felülmulthatlan hatása van: keheességét, étvágyhiányát, köhögését, bírkák és csikók verhasa ellen. Belső szerveknek, Belső szerveknek, csüd, pata vagy vállfeszamodásnál, Intégyás. — rheumatisus sántítás-nál, Lapocza és gerinczbenulásnál, szélhűdés vagy letörés eseteiben. Sebesülés, törés vagy varasodásra.

A tata-tóvárosi magyar Sport-Fluid embe-
reknek erős hatásánál fogva kiváló sikerrel alkalmazatik makacs köszvényes szagga-
tasok ellen.

A tata-tóvárosi magyar Sport-Fluid a leg-
kiválóbb használati utasítással van ellátva.
Felülmulthatlan jó hatása és olcsó áránál
fogva a legjobban ajánlható restitutus-Fluid
állandó használatra.

A tata-tóvárosi magyar Sport-Fluid központi szétkül-
desi raktára a feltaláló és tulajdonos:

Karika Béla
gyógyszerész és vegyészeti laboratoriumából
TATA.

Egy üveg ára 1 frt 20 kr.
Nagyhán vendék és viszont eladóknak engedmény.
Sürgöny cím: „Agyal”-gyógyszertár Tata.

Leszállított árak!
Leltározás alkalmából Deczember 1-től kezdve
az összes raktárunkon lévő
női ruhaszöveteket,
fekete divat-kelméket is,
SZINES MOSÓ VELEZEKET,
téli gyapju nagykendőket,
piko derék és gyermek ruhákat,
valamint
szőnyegeket
Smyrna, Axminster, Brüssler, Tapestry
és hollandi nagyszőnyegeket is,
függönyöket
mélyen
leszállított árakon
áruljuk el.
Szabó Lajos fia
Debreczen, Rózsater.

Nines többé köhögés.
Mell és tüdőbaj ellen.
Dr. med. FÁYKISS
Szepesti kárpáti növénykivonata
Egy üveg ára használati utasítással 75 kr. CZUKORKA 1 dobozzal 35 kr. 1 csomag 20 kr. THEA Egy csomaggal 50 kr. kis 25 kr.
Tizenöt év óta legjobb eredménnyel használtak köhögés re-
ketség, katarrhus, hökhur-
rut, náthaláz (influenza), szilk-
mellűség, tüdőgyulladás st.
ellen. Eredetiben kapható Fáykiss
József „nagy Kristóf”-hoz cím-
zett gyógyszerüzében Budapes-
ten továbbá Török Józsefnél, király-u. 12. Debreczenben: Dr. Rotschnek Emil — Tamási Béla
gyógyszerész áránál. (1)
Postai megrendelések azonnal eszközöltetnek.

Legolcsóbb árról legmagasabb árig
Karácsonyi ajándékok
és
Gyermek játékok
legnagyobb választékban kaphatók
Szent-Királyi Tivadar
műipar árak raktárában.

Karácsonyi és új évi ajándékok.
FISCHER JAKAB
látyszerész
DEBRECZENBEN.
ajánlj legkiválóbb szintelenített
Színházi és mezei láfcsöveket
6, 8, 10—50 frtig.
Lorgnettek a la pompadour 4, 6, 8, 15 frtig.
Szemüvegek, Orcsüptetők
legfinomabb
dupla metszett üvegekkel.
Aneroid légsúlymérők (időjelző). **Hőmérők**, orvosi testhőmé-
rők (maximal). Szintelenített zsebgyóresővek, nagyító lencsék,
mindennemű folyadék-mérők, valamint minden e szakhoz tartozó
eszközök legfinomabb minőségben kaphatók.
Megrendelések leggyorsabban eszközöltetnek.

Leszállított árakban
karácsonyi alkalmi divatárak
feltűző és
NAGYTERJEDELMŰ
BOSZNAY J. és TÁRSÁNÁL
Debreczen, Czegléd-utca.

Egy budapesti nagy üzlet megvétele
által és dusan felszerelt nagyraktárunknak leltár előtti megkissebbitése czéljából
Butorszövet, szőnyeg, függöny,
ágy és asztalterítő
vászon és asztalnemű
valamint
női ruhaszöveteket
tetemesen leszállított áron
ajánlunk.
KUNZ JÓZSEF és TÁRSA
DEBRECZEN, Kis templom-bazár.

Koresolyázók figyelmébe!
Van szerencsés m a jég sport híveinek szives tudomására hozni, hogy a ma-
napról kezdve a
a „Margit-fürdő” jégpálya
IDÉNYBÉRELET JEGYEI a fürdő pénztárnál már előre válthatók.
Ára személyenként 3 frt.
Koresolya fiók bérelet minden pár koresolya után 50 kr.
A Margit fürdő jégpálya a közelgő időnyre teljesen elő van készítve, és
új vízvezetékkel ellátva s azon kellemes helyzetben van, hogy mindennap
tükör simaságu jégpályát képes előállítani. — A jégidény alatt
KÉT JÉGÜNNEPÉLY
van tervezve, verse nyel és látványosságokkal. Sikerült a helyben állomásozó es
és kir. 39. gyalogezred zenekarát is a jégidényre meggyerem.
Minden ünnep és vasárnap délután
beut a teremben és kint a jégpályán is egyidejűleg katoná zene fogja a nagyér-
demű közönséget mulattatni.
A koresolyázni tanulni vágyók részére koresolya mestert szerződtettem
ki a jégidény alatt minden délelőtti fogja a tanítást szerény feltételek mellett vé-
gezni s a helybeli fi és leánynevelő intézet növendékei ha csoportosan jelentkeznek,
nagy kedvezményben részesülnek.
A nagy érdemű közönség minden igényéről gondoskodva van s kéri a
minél tömegesebb látogatást
A TULAJDONOS.

Karácsonyi és Újévi
ajándékoknak,
valamint minden más alkalmi megajándékosra hasznos és czélstéri
Porzellán, Chinaezüst, Bronze és
Majolika ujdonságok.
Ditmár, Brünner, és hazai gyártmányú:
asztali- és függőlámpák, nap- és
villámégőkkel.
Porzellán-, Ét-, Kávó-, Tea,
ugyszinte mindennemű
üveg-, ivó- és likőr-készleteket nagyválasztékban
ajánlunk.
Kaszanyitkzy Eadre
e őbb KUHINKA I. K. DEBRECZENBEN.
Vidéki megrendelések pontosan és gyorsan teljesítetnek. — Árj-gyézékek-
kel kívánatra bérntve szolgálók.

UJONNAN BERENDEZETT

gyapjuszövet-raktár.

Van szerencsénk a n. é. közönség becses tudomására
hozni, hogy a helybeli piacon egy rég tapasztalt hiányt pó-
landó, a már közel 50 év óta fennálló

posztó-nagykereskedésünkben
egy a mai igényeknek minden tekintetben megfelelő

kicsinybeni eladási osztályt
rendeltünk be, melyet, sem fáradságot, sem nagyobb befektetést
nem kímélve,

a legújabb divatu valódi **ANGOL FRANCZIA**
és az általunk itt meghonosított

Brassói, újabb pedig Gácsi
gyapjuszövetekkel

felette dus választékban ellátván, ezeket minden versenyt kizáró

eredeti gyári árakban

fogjuk árusítani. Különös sulyt fogunk arra fektetni, hogy a n.
é. közönség igényei nemcsak a legjobb és legújabb divatu szö-
vetek beszerzése, hanem legolcsóbban jegyzett gyári árak folytán
észlelhető nagyobb megtakarítások által minden tekintetben
kielégíthetők.

Ezen újabb vállalatunkat a n. é. közönség szives párt-
fogására ajánlván, maradtunk kiváló tisztelettel

Biedermann E. és Fia
posztó nagykereskedők

Nagy raktár valódi színű egyenruhazati és liberia szövetekben.

Uj hathatós gyógymód.
Előkező orvosoktól bizonyították,
Ártalmatlan, gyógyszer nélkül.

Minden ideg-betegségnek

legmolegbben ajánljatik a már 21 új
kiadást ért Weismann Róbert
által írt:

Idegbetegség s gutaütésekről,
annak meggyógyítása és gyógyítása.

Ígyen kapható: Dr. Rothschnek V.
Emil gyógyszerárában.

Tölsner Adolf
cs. és kir.
tekeasztalgyára

BÉCS, Rampersdorfgasse 7. sz.
ajánlja legújabb szerkezetű

szabad, forgatható tekeasztalai
valamint új és használt tekeasztalok
és kávéházi eszközök nagy raktárát.

Van szerencsém becses tudomására juttatni, hogy „Hatvan“-utcai

üveg, porcellán és tükör üzletemet

a Piacz- és Hatvan-utca TÓTH GYULA-féé sarokházza
SZABÓ ZSIGMOND ur fűszerkereskedés mellé helyeztem át.
Semmi költséget sem kímélve, azt a jelenkor igényeinek megfelelően rendeztem be u. m.

asztali-, író- és függő szalon lámpák,
üveg asztali-készletek:
bor, víz, sör, liqueur, cognac, befőtess gyümölcsös talpas tálak
PORCELLÁN ÉS MAJOLIKA ÉTKEZŐK,
thea, kávé, mocca és mosdó-készletek,
továbbá
china ezüst disztárgyakkal stb. stb.

Különösen felhívom b. figyelmét az általam bevezetett

CSILLÁR PETROLEUMRA

mely biztonság, tisztaság és égőképesség tekintetében az eddigiek valameny-
nyit felülmúlja és a melynek literjét 24 kr-ával számítom, kívánatra havi
elszámolás mellett saját edényeimben, házhoz is szállítatom.

Nagyrebecsült pártfogására ajánlván magamat, vagyok
kiváló tisztelettel

LÁM SÁNDOR.

Karács nyi, újévi és alkalmi disztárgyak nagyválasztékban.

Dr. Spizzer-féle

Arczkenőcsöt . . . 35 kr.
Mosdóvizet . . . 40 "
Salvator-szappant . 50 "
Lyoni rizsiszőrtet 50-80 "

megtisztítják az arcot minden pürsenéstől, szeplőtől,
foltoktól stb.

Kézpastáznktól

3 nap alatt minden
kéz gyengéd és fehér
lesz . . . 60 kr.

Csak akkor valódi, ha
az itt látható védjeggyel
és a teljes névvel
Julius Rosenfeld
ellátva van.

Figyeljen a teljes címre!!

mert külföldben értéktelen és káros szereket kap, mi-
által az arcz el van rontva.

Raktár Debreczenben: Tóth B. Dr. Rothschnek
V. Emil, Muraközy L. Mihálovics I. Balázs Ö. uraknál

Gyár és szétküldési raktár:
Salvator gyógyszer. Rosenfeld Gyula Nasicban, Eszék mellett.

Ísmét elárusítóknak a legmagasabb engedmény.
3 frton felül bérmentert. Csomagok 1 frton alul nem küldetnek.
Csomagolás nem számítatik.

Debreczeni és Budweiszi gyártmányú

agyagkályhák
Dolhai, Chiznovizi, Nadrági és Friedlandi
vaskályhák
fa- és szén-fűtésre,

szabályozható köpeny és Meidingi-kályhák
acél vagy zománcozott köpenyvel.

Legnagyobb raktár korsolyákban
Halifax, Merkur, Matador és Rohonczy
rendszerekben, sima palirozott és állanyozott (nikl) kivitelben.

Tengeri-kézi-morzsolók
különbéféle rendszerek szerint.

Tánczos R.-féle szabadalmazott (patent) tüzzmenten betörés ellen biztosított
pénszekrények és kazeták
egyedülki képviselők

TÓTH GYULA

előbb TÓTH LAJOS és TÁRSA,
vásáru üzletében DEBRECZEN,
A VÁROSHÁZA SARKAN.

A legjobb arcz-por
(poudre.)

A société de médecine de France
Párisban megvizsgálta és elismerésében
résztesítette a világhírű

Poudre Popp

vü különleges szert, mely minden körülmé-
ny között üdvösnek tekinthető a bőr
ápolásra nézve. A bőrnek friss üdösége
és élénk színt kölcsönöz.

Gyár és raktár: Bécsben I. Boguergas 2
valamint Debreczenben: Tóth Béla, (őráktár
Dr. Rothschnek V. E., Balázs A. Mihálovics
István Muraközy L. örökösai, Örvényi Ottó
Szilágyi P. M., Tamássy Béla, Fülkegy P.
urak gyógyszerárában, ugyszinte Szent Ki-
rályi Tivadar, Csanak J. és Schwarz B.
urak üzletében és Magyarország minden-
gyógyászatában, gyógyszerüzletében és il-
latszert kereskedésében.

Leggazdagabb választék
divatos
legyezőkben

Bámulatos olcsó árak mellett.

Választéki mintá kivánatra.

Wertheimer József,
legyező gyárában.
Wien I. Opernring No.
Képes árlapok ingyen.